

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİMDALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

MARMARA BÖLGESİ'NDEKİ İZCİ LİDERLERİNİN
İZCİLİK FAALİYETLERİNE KATILIM NEDENLERİ VE
MOTİVASYONEL FAKTÖRLERİN ANALİZİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖZGE İLHAN

DANIŞMAN

DOÇ. DR. FİKRET SOYER

KASIM 2018

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİMDALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

MARMARA BÖLGESİ'NDEKİ İZCİ LİDERLERİNİN
İZCİLİK FAALİYETLERİNE KATILIM NEDENLERİ VE
MOTİVASYONEL FAKTÖRLERİN ANALİZİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖZGE İLHAN

DANIŞMAN

DOÇ. DR. FİKRET SOYER

KASIM 2018

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, akademik ve etik kuralları gözeterek çalıştığımı ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt ederim.

İmza

Özge İLHAN

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

'Marmara Bölgesi'ndeki İnce Liderlerinin İzcilik Faaliyetlerine Katılım Nedenleri ve Motivasyonel Faktörlerin Analizi' başlıklı bu yüksek lisans tezi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalında hazırlanmış ve jürimiz tarafından kabul edilmiştir.

Başkan Doç.Dr. Kürşad SERTBAŞ

Üye Doç.Dr. Fikret SOYER

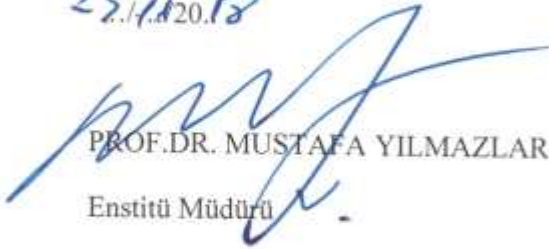

Üye Dr.Öğr.Üyesi Ersin ESKİLER

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

29.11.2018

PROF.DR. MUSTAFA YILMAZLAR

Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Tez yazım sürecimde bana destek olan, bildiklerini benden esirgmeden paylaşan, öğreten, hocalarım, dostlarım Öğr. Gör. Murat Şen, Dr. Öğr. Üyesi İlayda Demir, Dr. Öğr. Üyesi Sibel Murad, Doç. Dr Kürşad Sertbaş' a, bana sabırla katlanan arkadaşım Arş. Gör. Cihan Ayhan' a, analizlerimde bana kısıtlı zamanını ayıran Dr. Öğr. Üyesi Ersin Eskiler' e, danışmanım Doç. Dr. Fikret Soyer hocama, çevirilerimde bana yardımcı olan arkadaşım Begüm Doğramacı' ya, aldığım her karar da yanımda olan aileme ve son olarak bu anı yaşıyor olmama sebep eşim, hayat arkadaşım Ozan İlhan'a sonsuz teşekkür...

Doğduğun gün uğuruna inandığım yol arkadaşım, canım kızım BEREN...

Bu çalışmamı tamamen sana adıyorum...

Özge İLHAN

11.11.2018

ÖZET

MARMARA BÖLGESİ'NDEKİ İZCİ LİDERLERİNİN İZCİLİK FAALİYETLERİNE KATILIM NEDENLERİ VE MOTİVASYONEL FAKTÖRLERİN ANALİZİ

Özge, İlhan

Yüksek Lisans Tezi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman; Doç. Dr. Fikret SOYER

Temmuz, 2018. xiv+77 Sayfa.

Bu çalışmanın amacı, izci liderleri' nin izcilik faaliyetlerine katılmaktaki nedenleri ve motivasyonel faktörleri incelemektir. Çalışmada katılımcıların faaliyetlere katılım nedenlerini belirlemek amacıyla “Strigas A. ve Jackson N.(2001)” tarafından geliştirilen, Sertbaş, K. tarafından 2006 yılında Türkçeye uyarlanan MSSV (Motivational Scale for Sport Volunteers) “Spor Gönüllüleri Motivasyon Ölçeği” kullanılmıştır. Örneklem seçiminde kolayda örnekleme yöntemi, verilerin toplanmasında ise yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS paket programı aracılığıyla Kruskal Wallis, Man Whitney ve Tamamlayıcı İstatistikler kullanıldı. Çalışmaya, 64 erkek (%77,6) 19 kadın (%22,4) olmak üzere toplamda 85 izci lideri gönüllü katılım göstermiştir. Araştırma bulgularına göre faaliyetlere gönüllü katılımın tüm alt boyutları arasında pozitif yönde ilişki olduğu tespit edilmiştir. Spor Gönüllüleri Motivasyon Ölçeği tüm alt boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların % 38,1'inin 40 ve üzeri yaş grubunda, % 67,1'inin eğitim düzeyinin Üniversite olduğu, % 77,1'inin öğretmenlik mesleği yaptığı tespit edilmiştir. Gönüllü liderlerin faaliyetlere katılım nedenleri ve motivasyonel faktörlerin belirlenmesine yönelik soruların değerlendirilmesi sonucunda, Materyal Faktörü, Dış Etkenler Faktörü, Amaçsal Faktörü, Egozim Faktörü ve Boş Zaman Faktörü 1 ile 5 arasında puan almakta olup, çalışmaya katılan Gönüllü İzci Liderleri ' nin İzcilik Faaliyetlerine katılmaktaki en önemli motivasyonel faktörün “Egozim Faktörü” olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İzci Liderliği, Gönüllülük, Motivasyonel Faktörler

ABSTRACT

SCOUTING ACTIVITIES OF THE SCOUT LEADERS IN MARMARA REGION PARTICIPATION REASONS AND ANALYSIS OF MOTIVATIONAL FACTORS

Özge, İlhan

Master Thesis, Department of Physical Education and Sports Education

Supervisor: Doç. Dr. Fikret SOYER

July,2018. xiv+77 Page.

The aim of this study is to investigate the motivational factors and reasons for Scout Leaders' participation in Scouting Activities. Motivational Scale for Sport Volunteers (MSSV), which was developed by Strigas A. and Jackson N. (2001) and adapted into Turkish by SERTBAŞ, K. in 2006, to determine the reasons for participation of the participants in the study, was used. Convenience sampling method was used for sampling and face-to-face survey method was used for data collection. Kruskal Wallis, Man Whitney and Complementary Statistics were used through SPSS package program. A total of 85 scout leaders which include 64 male (77.6%) and 19 female (22.4%) voluntarily participated in the study. According to research findings, it was detected that activities are related to positive aspects among all sub-dimensions of voluntary participation. It was detected that there were significant differences in all sub dimensions of the Sports Volunteer Motivation Scale. It was detected that 38.1% of the participants were in the age group of 40 and over, 67.1% of the participants' educational level was university and 77.1% of the participants were teacher. As a result of evaluating the questions that included the reasons for participation of volunteer leaders in the activities and determining the motivational factors, the Material Factor, External Factors , Objective Factor, Egoizm Factor and Leisure Factor scores were obtained between 1 and 5, and it is reached that the most important motivational factor was "Egoizm Factor" for Volunteer Scout Leaders participating in the Scouting Activities.

Keywords: Tracker Leadership, Voluntariness, Motivational Faktors

İÇİNDEKİLER

Bildirim	iv
Jüri Üyelerinin İmza Sayfası	v
Ön Söz	vi
Özet	vii
Abstract	viii
İçindekiler	ix
Tablolar Listesi.....	xii
Şekiller Listesi.....	xiii
Bölüm I	1
Giriş.....	1
1.1. Problem Cümlesi.....	1
1.2. Alt Problemler.....	2
1.3. Araştırmanın Önemi.....	2
1.4. Sınırlılıklar	3
1.5. Tanımlar	3
1.6. Simgeler ve Kısaltmalar	4
Bölüm II.....	5
Genel Bilgiler	5
2.1. İzcilik.....	5
2.1.1. İzcilik Tanımları.....	7
2.1.2. İzciliğin Amacı.....	7
2.1.3. İzciliğin Temel Prensipleri.....	9
2.1.4. İzciliğin Metodu	12
2.1.5. İzciliğe Girme Şartları.....	14
2.1.6. İzci Parolası.....	14
2.1.7. İzci Selamı.....	15
2.1.8. İzci Andı.....	16
2.1.9. İzci Türesi.....	17
2.2. İzciliğin Tarihi Gelişimi.....	18
2.2.1. Dünyada İzciliğin Tarihi	18
2.2.2. Osmanlıda İzciliğin Tarihi	24
2.2.3. Türkiye’de İzciliğin Tarihi.....	27

2.3. Atatürk ve İzcilik.....	27
2.4. İzcilik ve Toplum	30
2.5. Liderlik.....	31
2.5.1. Liderlik Nedir.....	32
2.5.2. Liderlik Özellikleri.....	32
2.5.3. Liderlik Stilleri	34
2.5.3.1.Dönüşümcü Liderlik Stili.....	34
2.5.3.2. Sürdürümcü Liderlik Stili	34
2.5.3.3. Serbest Bırakıcı Liderlik Stili	35
2.5.4. İzcilikte Liderlik Becerileri	35
2.5.5. İzcilikte Liderlik Rolü	36
2.5.6. İzci Liderlerinin Sorumlulukları	37
2.5.7. Türkiye İzcilik Çalışmalarındaki Basamaklar, Liderleri ve Adlandırılmaları .	38
2.6. Gönüllülük	39
2.6.1. Gönüllülük Nedir	39
2.6.2. Sporda Gönüllülük	43
2.7. Motivasyon.....	43
2.7.1. Motivasyon Nedir	43
2.7.2. Gönüllülük Ve Motivasyon.....	46
2.7.3. Motivasyonel Faktörler	48
Bölüm III.....	49
Gereç ve Yöntem.....	49
3.1. Araştırmanın Modeli	49
3.2. Evren Ve Örneklem.....	49
3.3. Veri Toplama Aracı.....	49
3.4. Verilerin Analizi.....	51
3.4.1. Spor Gönülleri Motivasyon Ölçeğinin Faktör Analizi Sonuçları	51
BölümIV.....	54
Bulgular.....	54
4.1. Araştırmaya Katılan Marmara Bölgesi'ndeki İzci Liderlerinin Kişisel Özelliklerine İlişkin Bulgular	54
Bölüm V.....	62
Tartışma - Sonuç - Öneriler.....	62
5.1. Tartışma ve Sonuç.....	62

5.2. Öneriler	68
Kaynaklar	69
Ekler	78
Özgeçmiş.....	80

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. “Türkiye de İzcilik Çalışmalarındaki Basamak Liderleri ve Adlandırılmaları” gösteren tablo.....	38
Tablo 2: Faktör Analizi Matrisi	52
Tablo 2: Faktör Analizi Matrisi (Devamı)	53
Tablo 3. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları	54
Tablo 4. Katılımcıların Öğrenim Durumlarına Göre Yüzde Ve Frekans Dağılımları	54
Tablo 5. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları	55
Tablo 6. Katılımcıların Meslek Gruplarına Göre Yüzde ve Frekans Değerleri.....	55
Tablo 7. Katılımcıların İş Yerinde Çalışma Sürelerine Göre Yüzde Ve Frekans Değerleri	55
Tablo 8. Katılımcıların Gönüllü Aktiviteye Harcadıkları Zamana Göre Yüzde Ve Frekans Değerleri.....	56
Tablo 9. Katılımcıların Sivil Toplum Kuruluşlarına Üyeliklerine Göre Yüzde Ve Frekans Değerleri.....	56
Tablo 10. Katılımcıların Lisanslı Spor Yapıp Yapmadıklarına Göre Yüzde ve Frekans Değerleri.....	57
Tablo 11. Spor Gönüllüleri Motivasyon Ölçeği Alt Boyutları	57
Tablo 12. Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Faktör Analiz Sonuçları	58
Tablo 13. Katılımcıların Meslek Değişkenine Göre Faktör Analiz Sonuçları.....	59
Tablo 14. Katılımcıların Lisanslı Sporcu Olma Durumları değişkenine Göre Faktör Analiz Sonuçları	59
Tablo 15. Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Analiz Sonuçları.....	60
Tablo 16. Katılımcıların Öğrenim Durumları Değişkenine Göre Analiz Sonuçları	61

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İzci Selamı	15
Şekil 2: Yavrukurt Selamı	15
Şekil 3: Maslow' un İhtiyaçlar Hiyerarşisi	44

BÖLÜM I

GİRİŞ

Sürekli bir değişim ve gelişim içinde olan dünyamızda, gençliğin dâhil olduğu bir etkinlik olan izcilik çalışmaları, diğer etkinlikler gibi gençlerin zihinsel ve fiziksel gelişimlerinde önemli bir yere sahiptir. Temelinde kardeşlik ilkesi bulunan izciliğin, diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de etnik köken, dil-din ve inanç farklılıkları gözetmeksizin süregelen faaliyetleri köklü bir geçmişe sahiptir.

İzcilik çalışmalarıyla gençlerin ilk etapta sosyal ilişkiler kurmaları, kendi kendilerini eğitmeleri ve kurulan sosyal ilişkilerle kişilikleri gelişmektedir. Bu bağlamda genç birey olabilmektedir. İzcilikle birlikte başlayan eğitim yolculuğu iyi bir vatandaşlık eğitimine ve sağlıklı zihin ve beden eğitimine bireyi hazırlamakta ve bu şekilde bireye geniş imkânlar sunmaktadır.

İzcilik çalışmalarında sağlıklı bir gelişim ve eğitim sürecinin devamlılığı şüphesiz kardeşlik ve özgürlük kavramlarına gönül vermiş, dünya insanı olmayı hedeflemiş öngörülü, iyi eğitilmiş izci liderlerinin sorumluluğundadır.

Bu çalışmanın amacı, izci liderlerinin bu meşakkatli yolda ne amaçla faaliyetlere katıldıklarını araştırmaktır.

1.1. PROBLEM CÜMLESİ

İzci Liderlerinin izcilik faaliyetlerine katılmaktaki nedenlerin motivasyonları üzerinde etkisi var mıdır?

1.2. ALT PROBLEMLER

Bu çalışmanın Alt Problemlerine cevap aramak için şu sorular sorulmuştur :

İzci Liderlerinin faaliyetlere katılmadaki nedenlerini alt boyutları ve puan ortalaması açısından;

- Liderlerin cinsiyetlerine göre,
- Liderlerin öğrenim durumlarına göre,
- Liderlerin yaşlarına göre,
- Liderlerin mesleklerine göre,
- Liderlerin lisanslı spor yapıp yapmadıklarına göre.

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Eğitim, zihinsel ve fiziksel yönleriyle bireyi bir bütün olarak yetiştirmeyi amaçlar. Zihinsel ve fiziksel yönleri iyi gelişmiş bireylerden oluşan toplumların kalkınmaları şüphesiz daha mümkün ve kalıcı olabilmektedir.

İzcilik eğitimi bireye sürekli bir aktivite aşılar. Aktif olma alışkanlığını kazanan birey bunu hayat boyu devam ettirmek ister.

“Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur” anlayışıyla yaşamın her safhasında sağlıklı aktivitelere gereksinim duyan gençler izcilik teşkilatını oluştururlar. İzcilik teşkilatı etrafında toplanan bu gençler kendi milli değerlerine sahip çıkan, tarihlerine ve kültürel özelliklerinin farkında olarak toplumun en dinamik parçası olurlar. Bu gençlere liderlik edecek olan izci liderlerini tüm donanımlara sahip iyi yetiştirilmiş bireyler olması izcilik etkinliklerinin kalitesini arttıracaktır.

Dünyada ki 25 milyon genç insan, izcilik çatısı altında kendini tanıyan, geleceğe aydınlık bakabilen, dünya barışına katkı vermek amacıyla toplanırken ülkemizde de gençlerle iç içe olabilecek onlarla ortak etkinliklerle yapabilecek ve bu sayede onlara rehberlik edebilecek izci liderlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

1.4. SINIRLILIKLAR

Araştırmanın sınırlılıklarını; Marmara Bölgesi'nde yaşanan 85 gönüllü izci lideri oluşturmaktadır. Mevcut çalışma gönüllü liderlerin kişilik özelliklerine ve izcilik faaliyetlerine katılma nedenlerine ilişkin sonuçların ortaya konması amacı ile yapılmıştır. Çalışmanın bulgularını oluşturan liderler yüz yüze anket yöntemi sonucunda seçilerek hazırlanmıştır. Evren ve örnekleme ilişkin bilgiler ve ölçek materyalleri çalışmanın yöntem kısmında belirtilmiştir.

1.5. TANIMLAR

İzcilik: Çocuk ve genci tam anlamıyla kendine, ailesine ve topluma yararlı, din, dil ve ırk ayrımı yapmaksızın insanları seven, onlara yardım eden, doğayı ve çevreyi koruyan, kanuna saygılı iyi bir insan olarak yetiştirme çabasıdır (Gültaş, 2011: 12).

Lider: Bağlı bulunduğu grubun amaçlarını belirleyen ve bu amaçlar doğrultusunda grup üyelerini etkileyen ve davranışa yönelten kişi (Tüz ve Sabuncuoğlu, 2005: 204).

Gönüllülük: kişilerin toplumsal bir bilinç ile herhangi bir kazanç beklentisi olmaksızın sahip olduğu tecrübe ve yetenek gibi özelliklerini, kendi isteği ile belirli kurumlarda yer alarak o kurumun hedeflerinin hizmetine sunması olarak nitelendirilebilir (Yaman, 2005: 101).

Motivasyon: Davranışın uyandırılması, sürdürülmesi ve kontrolünü etkileyen içsel ve dışsal koşulların hepsini içeren yapı (Martin ve Briggs, 1986).

Beden Eğitimi: Kişinin fiziksel hareketlerle katılmak suretiyle davranışlarında kasıtlı olarak beden eğitimi amaçlarına uygun (bedensel, duygusal, sosyal ve zihinsel) değişme meydana getirme süreci ve fiziksel hareketler yoluyla insanın eğitilmesidir (Tamer ve Pulur,2001:41).

Boş Zaman: Bireylerin hayati zorunlulukları dışında kalan, kişiyi yenileyip canlandıran özgür bir zaman birimidir (Karaküçük, 1999b:34).

1.6. SİMGELER VE KISALTMALAR

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
BM	: Birleşmiş Milletler
BP	: Baden Powel
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
LE	: Lider Eğitimci
LEY	: Lider Eğitim Yardımcısı
WOSM	: Dünya İzcilik Örgütü (World Organization of the Scout Movement)
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
ODTÜ	: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
TİF	: Türkiye İzcilik Federasyonu
MSSV	: Spor Gönüllüleri İçin Motivasyon Ölçeği (Motivational Scale for Sport Volunteers)
VFI	: Gönüllü Fonksiyonlar Envanteri (Volunteer Functions Inventory)

BÖLÜM II

ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. İZCİLİK

İzcilik ile ilgili birçok tanımlama yapılmıştır. Ancak hemen hemen her tanımlamada izcilik kavramının olmazsa olmazları bulunur. “Çocuk ve genci tam anlamıyla kendine, ailesine ve topluma yararlı, din, dil ve ırk ayrımı yapmaksızın insanları seven, onlara yardım eden, doğayı ve çevreyi koruyan, kanuna saygılı iyi bir insan olarak yetiştirme çabasıdır” (Gültaş, 2011: 12). İzciliği, gönüllü ve formalı gençlerden oluşan milletler arası bir çalışma olarak tanımlamak mümkündür (İzcilik Federasyon Başkanlığı, 1996).

İzcilik; gönüllü, uluslararası, formalı, değişik yaşlara sahip genç bireylerin zihnen, bedenlen, ruhen ve manen gelişmesine ve sosyalleşmesine yardımcı olan bir faaliyettir. İzcilik, teoriye yönelik edinimler sağlayan bir eğitim-öğretim sürecidir. Bu sebeple küresel çapta izcilik faaliyetleri okullarda verilen eğitime bir katkı olarak değerlendirilmiş ve eğitim veren resmi kurumlarla bağlantılı olan izcilik grupları oluşturulmuştur (TİF, 1998).

İzcilik, yetişkinlik çağına kadar bireyleri bütüncül olarak değerlendiren, onlara ruhen katkılar sağlayan, arta kalan vakitlerinin pozitif kullanımına olanak veren bir öğretim faaliyetidir. Bu gibi nitelikleriyle izcilik, bir eğitim faaliyeti olmaktan ziyade teoriye yönelik edinimler sağlayan bir eğitim-öğretim sürecidir (İzcilik Federasyon Başkanlığı, 1996).

İzcilik herhangi bir politik ideoloji taşımayan bir gençlik hareketidir. Bireyin ilk olarak ailede başlayan ve sonrasında okulda devam eden eğitiminde meydana gelen boşluğu dolduran bir faaliyettir. Etnik kökeni ve dini ne olursa olsun toplumlara

barış sağlamayı ve onu korumayı prensip edinmiştir. İzcilik okul içi ve okul dışı uniformalı bir gençlik etkinliğidir. Çocuk ve gençlerin sosyal ilişkilerini geliştirmelerine, arkadaş edinmelerine ortam sağlamaya kendine daha yeten, sağlam karakterli, paylaşmayı bilen bireyler olmalarına rehberlik etmeye, ekonomik ve sosyal birer birey olma yolunda karşılaştıkları sorunları çözmeye yönelik çalışmalar, etkinlikler dizisidir. Okulda verilen eğitimle izciliğin amaçları farklılıklar taşır. İzcilik okuldaki eğitimden farklı olarak yaşamın nasıl yaşanılacağını da öğretir. Yani izciliğin taşıdığı eğitici özellikler okul eğitimi ile bir tutulmamalıdır. Bunlar birbirini tamamlar nitelikte olup, izcilik eğitimi kul eğitiminin yetersiz kaldığı veya bu tarz bir eğitim içinde yer almayan konular üzerinde de durur. Bu nedenle klasik anlamda bir eğitim-öğretim faaliyetinden ziyade okul dışındaki yaşama yönelik olan ve doğa içerisinde bir takım kabiliyetler kazandırmayı hedefleyen bir organizasyon biçimidir. İzcilik, her şeyden önce bütüncül ve sosyal bir eğitim programı içerir. Dolayısıyla eğitim bireysel değil, gruplar halinde, ülke ve topluma faydalı bireyler yetiştirme gayesi ile gerçekleştirilir. Toplumsal kurumların eksik kaldığı noktaları doldurmayı hedefleyen ve çocuğun fiziken, ruhen ve zihnen gelişimine yönelik gerçekleştirilen eğitim sürecinin sonunda çocuğun cesaret, bilgelik, azim, toplum-hayvan ve ülke sevgisi gibi nitelikleri kazanmış olması beklenir. Çocuğun zihnen ve bedenen gelişmiş, toplumsal olay ve olgulara duyarlı olmaya yönelik eğitimi doğa içerisinde ve yetişkin bir liderin yol göstericiliği altında yapılır. Teorik eğitimden ziyade pratiğe yönelik olarak gerçekleştirilen uygulamalar belirli bir disiplin ve düzen içerir.

Özetle izcilik faaliyeti yaş gruplarının özellikleri dikkate alınarak çocuk ve gençlerin zihinsel ve ruhsal eğitimlerine ek olarak Atatürk ilkeleri doğrultusunda araştırmacı yaratıcı yeteneklere sahip bilgi ve beceri sahibi demokratik anlayış ve insancıl duygularla donatılmış her açıdan ideal bir insan örnek bir yurttaş olarak eğitilmelerini sağlayan çalışmaların tümüdür.

İzcilik hareketinin amacı; yetişkinlik çağına kadar kişileri bilinçli yurttaşlar, yerel ve küresel çevrelerin birer mensupları olarak mevcut sistemdeki sosyal ve bedensel değerler ile maddi ve manevi değerlere katkı sağlamalarına olanak sunmaktır.

2.1.1. İzcilik Tanımları

Küçük İzci, 8 - 11 arası yaş grubu (Eski adı Yavrukurt),

İzci, 12 – 15 arası yaş grubu,

Ergin İzci, 16 – 20 arası yaş grubu.

20 yaşından sonra izci lideri olarak hizmet vermek mümkündür. Lider olarak görev almayanlar ise yukarıda değinildiği gibi izcilik ruhunu hayat boyu devam ettirirler (Uyanık, 2009: 17).

2.1.2. İzciliğin Amacı

İzcilik etkinliğine katılanlar vatanına, milletine, aynı toprağı paylaştığı tüm dünya insanlarına karşı dürüst paylaşımlı, şefkatli, saygılı, disiplinli ve kendine güven duyan bireylerdir. Kendilerine karşı sorumlu oldukları gibi insanlara karşı da sorumlu, sorun çözmeye yönelik pratik zekaları gelişmiş, çözümcül, her daim görev bilinci olan, her göreve hazır, istekli bir birey olmak izciliğin en önemli özellikleridir. İzcilik çalışmaları ile çocuk ve gencin bir bütün olarak (bedensel, sosyal, ruhsal ve zihinsel yönden) gelişmesi amaçlanmaktadır. İzcilik, çocuk ve gencin karakter ve zekâsını, pratik yeteneklerini, sağlık ve kuvvetini, başkalarına hizmet duygusunu geliştirmeyi amaçlar (Coşkuner, 2011: 13).

İzcilik, organizasyona dâhil olan tüm kişileri nitelikli, pozitif, düzen ve kurallara itaat eden, vatanına sadık, özgüveni yüksek, düşünceli, yardımsever, becerikli, iyi niyetli, sorumluluk sahibi, sağlıklı, doğaya ve kültüre saygı gösteren ve onu kollayan vatandaşlar ve bireyler haline getirmeyi amaçlamaktadır (İzcilik Federasyon Başkanlığı, 1996).

İzcilik, bütün insanlara karşı ayırım yapmaksızın dürüst ve iyi duygular besleyen, kanun nizam ve emirlere uyan saygılı disiplinli, özveri sahibi, toplum ve çevre kalkınmasına hizmet eden sağlıklı ve pozitif düşünebilen bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır (URL1, 2016).

İzcilik gönüllü uluslararası resmi olmayan biçimde eğitimler yapmakta olan bir gençlik organizasyonudur ve içinde yer alan bireylerin dünyaya bakış açılarını şekillendirir. Bu niyetle hareket eden izciliğin üç hedefi vardır:

- İzcilik eğitimi alan bireylere karakter kazandırabilmek, özgür düşünceyi öğretebilmek ve ahlaki bir hayat kurmasını sağlayabilmek amacıyla eğitimler düzenlenir. Bu eğitimler yoluyla, bireyin özgür bir yaşam sürerken bir yandan da içinde bulunduğu ülkenin ve toplumun değerlerine uyum sağlar biçimde gelişimi, hayattan keyif alması, diğer insanlara yönelik pozitif duygular geliştirebilmesi ve yakınlık kurabilmesi, diğerlerini kırmadan ve duygularını incitmeden şakalaşmayı öğrenebilmesi ve yaratıcı olması gibi özellikler hedeflenmektedir (URL2, 2014).
- Vatanseverlik eğitimleri; bu eğitimler izcilik organizasyonuna gönüllü olarak katılan bireyin diğerleri ile olan etkileşimini ve iletişimini geliştirmeyi hedefler. İnsan, doğuştan gelen özgür yaşama isteğine sahiptir fakat aynı zamanda da mensubu olduğu toplumun değerlerini bilmek ve ona uygun biçimde davranmak durumundadır. Bu sebepten ötürü, kişinin kendisini diğerlerinden üstün görmeden, her türlü ayrımcılığı reddeden bir yaşam görüşü edinmesi ve diğer insanlar ile sıcak ilişkiler geliştirmesi gerekmektedir. İşte bu eğitimler, izcilere diğer insanlara saygı ve sevgi duymayı öğretmeyi amaçlar (URL2, 2014).
- Fiziken ve ruhen sağlıklı bir hayatı hedefleyen eğitimlerdir. Bu eğitimler, kişilerin problem çözme yeteneklerinin geliştirilmesini, öz kontrolün sağlanmasını, girişkenlik ve ataklık niteliklerinin dengeli biçimde kazandırılmasını hedeflemektedir. Ayrıca, fiziksel olarak uyum içinde ve sağlıklı olup bunların bir uyum için olmasını içermektedir (URL2, 2014).

Bunlardan ayrı olarak izcilik örgütlenmesi içinde bulunanların yaşadıkları çevreye ve içine doğup, büyüdükleri kültüre karşı da bazı görev ve sorumlulukları vardır. Çevre denilen unsur doğada yaşayan insan, hayvan, bitki ve bakteriler gibi kimi canlı organizmaların yanı sıra yine doğada bulunan hava, su, toprak gibi unsurlardan ve de insan yapımı inşaları kapsamaktadır. Her bir canlı içinde bulunduğu çevreden etkilenir ve onu dolaylı ya da doğrudan etkiler ve şekillendirir. Dolayısıyla canlının hayatını sürdürmesindeki temel öğelerden biri olan çevrenin korunması yaşamın sağlıklı bir biçimde sürdürülebilirliği açısından son derece önemlidir.

Birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede olduğu gibi Türkiye’de de çevre sorunlarına karşı duyarlı politikalar üretilmeye ve uygulanmaya çalışılmaktadır.

Bununla ilgili olarak Türkiye Çevre Sorunları Vakfı, Türkiye Tabiatını Koruma Derneği, Doğal Hayatı Koruma Derneği, Türkiye Çevre Koruma ve Yeşillendirme Kurumu gibi görevi doğrudan çevreyi korumak ve güzelleştirmek ile ilgili olan kurumlar olduğu gibi toplumda yaşayan bireylere ve sosyal gruplara da görevler düşmektedir. İzcilik de doğayı ve içinde yer alan canlı-cansız tüm varlıkları korumayı görev edinen yapısı ile birlikte çevreye karşı sorumluluk hissedilen örgütlenmelerden birisidir. İzciliğin özünde var olan doğa içerisinde alınan eğitim kuşkusuz doğaya olan hassasiyeti de beraberinde getirmiş ve şehirleşmeden kaynaklı kirlenmeler ve tahripler ile yine insan kökenli çevresel sorunların çözümünde izcilere rol biçmiştir. Çocuk yaşta izcilik eğitimi içerisinde edinilen doğa sevgisi ve doğaya karşı hissedilen sorumluluk duygusunu ilerleyen yaşlarda da devam ettirmek ve çocuklara aktarma yolu ile kuşaktan kuşağa sürdürmek mümkündür.

İzciliğin kurucusu Baden Powel'e göre izcilik eğitiminin amacı, iyi karakterli, sağlıklı, becerikli insan yetiştirmek, çocuğa sadece kendini düşünen bir varlık değil, başkalarına hizmet etmeyi bilen ve topluma hizmet için ruhen - bedenlen gelişmiş bir insan olmayı öğretmektir (Powel, 1964:13).

2.1.3. İzciliğin Temel Prensipleri

İzcilik Antları ülkeden ülkeye değişmekle beraber özünde temel prensipleri aynı kalmaktadır. Örneğin, İngiltere'de ilk kullanılan izci andı "Tanrıya ve Krala karşı vazifelerimi yerine getireceğime; bana neye mal olursa olsun, başkalarına yardımda bulunmak için elimden geleni yapacağıma; İzci Yasasını öğrenip ona bağlı kalacağıma; şerefim üzerine and içerim" iken günümüzde bu and "Tanrıya ve Kraliçeye karşı vazifelerimi yerine getirmek, başkalarına yardımda bulunmak ve İzci Kanunu'na uymak için elimden geleni yapacağıma şerefim üzerine and içerim" olarak ufak değişiklikler geçirmiştir (Mackenzie, 1912' den akt. Coşkuner, 2011:24). Amerika Birleşik Devletleri'nde ise bu and kız izciler için "Tanrıya ve ülkeme karşı vazifelerimi yerine getirmek, başkalarına her zaman yardımda bulunmak ve Kız İzci Kanunu'na uymak için elimden geleni yapacağıma şerefim üzerine and içerim" (Maxwell, 1955:152) olarak belirlenmiştir.

İzciliğin temel prensipleri, Konya İzci Bülteni'nde (2001-2002: 3) şu şekilde sıralanmıştır:

- Yaratıcıya Ve Ülkeye Karşı Görevler,
- Başkalarına Karşı Görevler,
- Kendine Karşı Görevler,
- İzci Ant Ve Türesine Bağlılık.

2.1.3.1. Yaratıcıya ve ülkeye karşı görevler

Burada tanrı kavramı evrensel bir yaratıcının kabulü anlamına gelmektedir. Kimin dinler bunu tanrı kimileri Allah kimleri evrenin kendisi olarak ele alırlar. Hangi din ve inançta olursa olsun buradaki kişilerin yaratıcıya inanmaları ve kendi kendilerini insanlık ideallerini bağlamalarını esastır. Din sadece bir dal ya da yapraktır oysaki insanlık idealleri bu ağacın gövdesini oluştururlar. Gövdesi olmayan sadece dalları ve yaprakları olan bir ağaç ise anlamsız ve ucube bir yaratık olarak görülecektir (URL2, 2014).

Gençlerimize vatanseverliği telkin ederken çok dikkatli olmaya çaba göstermeliyiz. Bizim vatanseverliğimiz, başkalarının isteklerine karşı adaletli ve uyumlu olan, yeryüzündeki diğer uluslar ile dostluk kurmamıza yol açan daha geniş kapsamlı ve daha üstün bir vatanperverlik olmalıdır. Bunun ilk adımı kendi sınırlarımız içinde barış ve iyi niyeti geliştirmektir. Bu da her yaş ve cinsteki gençlerimizi eğitmekle olur ki; böylece şehirler, sınıflar, mezhepler arasındaki çekişmeler yok edilmiş olur. Bundan sonra bu güzel duyguları sınırlarımızdan çıkarıp komşularımıza taşımış oluruz (Powel,1930:181).

- İzçiler kendi vatanları için çalışmalar yaparlar. Oysaki izcilik evrensel bir kuruluştur. Bu anlamda bir çelişki varmış izlenimi verebilir. Evrensel ilkelere bağlı olan kişiler kendi vatanlarında iyi yurttaş olmayı kurallara bağlılığı ve kendini geliştirmeyi öğrenebiliyorlar ise işte o noktada evrensel doğrular ve ilkeler içinde kendisini geliştirebiliyor demektir. Bu nedenle toplumumuz ya da vatanımız için çalışmak evrensel idealler için çalışmamak anlamına gelmemektedir (URL2, 2014).

2.1.3.2. Başkalarına karşı görevler

Buradaki başkaları kavramı çok geniş anlamlıdır. İçinde;

- Yöresel, ulusal ve uluslar arası barış, anlayış ve yardımlaşmanın gelişmesi ile uyum içinde kalarak ülkeye bağlılık vardır.
- Doğanın bütünlüğü ve insanın bütünlüğü göz önüne alınarak ve saygı gösterilerek toplum kalkınmasına katılım söz konusudur.
- Evrensel barış ve dünya insanların kardeşliği için çalışma söz konusudur.
- Bu üç anlatımın tamamında başkalarına yardım söz konusudur. Bunun “yerden muz kabuğu kaldırarak başkalarına yardım etme” yaklaşımı ile özdeşleşmeden çıkartılması gerekir. İzcilik bu anlayışı ile evrenselliği ve simgeselliği vurgulamak istemektedir (URL2, 2014).

2.1.3.3. Kendine karşı görevler

Bu prensip kişinin kendini değiştirme sorumluluğu olarak ifade edilebilir. Kendini gerektiği gibi yetiştirmeyen, sağlıksız, miskin, akli ve bedeni yetersizlikler gibi hastalıklarla karşı karşıyadır. Bu noktada izcilik çocuk ve gençleri sağlık, beden eğitimi ve bilgi yönünden açık hava etkinlikleri ile olgunluğa ulaştıran bir harekettir (Coşkuner, 2011: 16).

İzcilik kişilerin kendi kendilerini geliştirmeleri olarak ele alınmalıdır. Yukarıda da değindiğimiz gibi izci kendisini geliştirmiş evrensel düşünen kendisini tanıyan insan olmalıdır. Kendinizi bilmiyor iseniz ya da tanımıyor iseniz insan olarak aynaya baktığınızda gördükleriniz sizi korkutabilir. Oysaki insanlık tarihi içinde toplumlara yön veren ve onlara önderlik eden kişiler kendilerini tanıyan kendilerini keşfetmiş ve kendilerini eğitilmiş insanlardır. Bu anlamda bakıldığında izciler öncelikle kendilerini keşfetmeli ve eğitmelidirler. Bunun izcilik metodu içinde kendi kendine gelişim başlı başına bir parça olarak ele alınmaktadır (URL2, 2014).

İzcilik hem söz hem de türeyi içerir. Her üyesi bunu incelemeli ve kişisel olarak bağlılık duymalıdır. İzcilik din, dil, ırk, soy ve renk farkı gözetmeksizin o toplumun tüm üyelerine her yerde rehberlik eden ilkeleri amacı ve metodu olan bir etkinliktir. İzcilik gönüllük ister, hiç kimse izciliğe katılması için zorlanamaz. İzcilik politikadan uzak eğitici bir olgudur. Hiçbir siyasi parti ya da kurumu temsil etmez,

edemez. İzcilik ancak topluma ve ulusuna yapıcı bir yardım biçimidir. İzcilik demokratik bir yapıya sahiptir (URL3, 2014).

İzcilik emir vermekten çok dinlemek, rehberlik etmek, henüz olgunlaşmamış gencin gerçek dünyasına saygı duymaktır. İzcilik kişinin inandığı ve topluma karşı sorumluluk duygularını öğrendiği bir yaşam biçimidir. İzcilik bağımsız olmayı öğretir. İzcilik informal bir eğitimidir. İzcilik oba sistemini kullanır. Obalar engelleri yenmede kişinin içindeki kıvılcımı yok edebilecek zararlı etkenleri ortada kaldırmada bir güvencedir. Oba aynı zamanda da sayısal bir güvence demektir. Karışıklığı önler, demokrasiyi güçlendirir. İzcilik gencin içinde bulunduğu topluma yararlı, aktif ve sorumluluk taşıyan gençler olarak yetişmeyi vurgular ve bunda da önemli bir rol oynar. İzcilik gencin kendini tanımasına yardımcı olur. İzcilik aktiftir toplumda, ulusunda ve ya uluslararası toplumlarda etkili olmayı öğretir. Dahası, tabiat ile birleşmeye yardımcı olur. Liderler ise geniş görüşlüdür ve düş gücünün geliştirilmesine de ön ayak olur. İzcilik sürekli olarak bir değişim içindedir. İzciler her zaman aktivite halinde olurlar ve olaylara seyirci kalmak yerine içinde yer alırlar. İzciler nerede olurlarsa olsun yaşadıkları ülkenin şartlarına ve değerlerine göre biçimlenen ve de kendi toplumlarının ihtiyaçları doğrultusunda faaliyet gösteren bir organizasyonun parçasıdır (URL3, 2014).

2.1.3.4. İzci and ve türesine bağlılık

İzciliğin kurucusu B.P.'nin getirdiği and ve türe faaliyetlerin temelini teşkil ettiği için yararlı bir telkin kaynağıdır. İlk izci andı ve türesi 20. yy başlarında İngiltere'de yazılmıştır. Her ulusal teşkilat, temellere bağlı kalmak kaydıyla kendine özgü and ve türeyi kültürüne, medeniyetine ve diline uygun halde düzenler. Her millet bu şekilde kendince düzenlemiş olduğu and ve türesini Dünya İzcilik Teşkilatının onayına sunar. Dünya İzcilik Teşkilatının kabulünden sonrada kullanır (URL6, 2011).

2.1.4. İzciliğin Metodu

İzcilik metotları (yöntemleri) iyi düzenlenmiş bir programa dayalı olmalıdır. İzciliği diğer eğitim şekillerinden ayıran en önemli özelliği; amacına ulaşmak için kullandığı değişik metotlardır. İzciliğin uygulamalarının başlamasına kadar hiçbir

eğitim sistemi çocukları bina ve sınıfların dışına çıkaramamış, sadece teorik bilgiler vererek değiştirme yolunu seçmiştir. Ancak izcilik kurulduğu günden itibaren okul eğitiminin veremediği eğitimi vermiş, ocuk ve gençleri zor bir yaşam kavgasına alıştırabilmek için kendine zđu metotları, başarılı bir şekilde günümüze kadar gelmiştir (Uyanık, 2009: 23).

İzcilik metotları (yöntemleri) iyi düzenlenmiş bir programa dayalı olmalıdır. İzciliğin programı ise hayatın içinden alınmalı, ocuk ve gence onların geleceklere ile ilgili ipuçları vermelidir. İzciliğin metotları iyi bir programa dayalı olarak aşağıdaki gibidir:

- İyi düzenlenmiş bir program: “İzcilik eğitiminin bu öğeleri kapsayan ve olmazsa olmaz şartı ise iyi düzenlenmiş bir programdır.”
- Yaparak ve yaşayarak: İzci ant ve treyi yaşamının her anında duyarak yaşar. Oyun oynarken, iş yaparken, yürürken vb. izciliği yaşar. İzciliğin kurucusu BP “İzcilik öğrenilmez, yaşanır!” diyerek bunu vurgulamıştır.
- İzci Ant ve Tresine bağlılık: İzcilik idealleri izci ant ve tresi ile belirlenmiştir. İzci de bu idealler doğrultusunda daha iyi bir insan olmaya çalışır. İzcilikte saptanmış olan hedefler yüksektir. İzci olan genç, bu hedeflere erişirken neler yaptığını da kontrol eder.
- İzci Liderinin Rehberliğinde: Tüm bireyler gibi genç de büyürken izcilik içindeki çalışmalar aracılığı ile kendi hedeflerini planlamayı ve programlamayı öğrenir.
- Oba Sistemi: Oba, izcilikteki ilk demokratik ve en küçük örgütlü birimdir. Genç bir grup yesi olmayı, grup içinde yaşamayı ve vatandaşlığın gerektirdiği sorumluluklara katılma konusunda çok çeşitli deneyimleri oba da kazanır.
- Açık Hava Etkinlikleri: İzcilik programı açık hava etkinliklerine yer verecek şekilde hazırlanmıştır. İzci olan genç böylece sorumluluğu paylaşmayı ve diğerleri ile birlikte yaşamayı öğrenir (Coşkuner, 2011: 18-19).

TİF’ in yayınlamış olduğu izcilik metotları da yukarıda belirtilen maddeler ile paralellik göstermekte ve şu şekilde belirtilmektedir:

- And ve tre,

- Oba sistemi,
- Aşama sistemi (Bireye yönelik kişisel gelişim programı),
- Açık hava,
- Yapararak, yaşayarak öğrenme
- Sembolik çerçeve,
- Yetişkin desteğidir (TİF, 2005).

2.1.5. İzçiliğe Girme Şartları

Reşit olmayan bireylerin, izçilik organizasyonuna dahil olabilmeleri için velisi olan kişilerin onay verdiğini gösterir bir belge getirmesi gerekmektedir. Dahil olduğu izçilik aşaması ile alakalı temel bilgileri bilmesi gerekir. Tutum ve hareketleri ile tüm izçilik birim ve aşamalarında olumlu bir izlenim yaratması gerekir (Uzgören, 2000: 17).

2.1.6. İzci Parolası

İzci parolası “Daime Hazır” dır. İzci parolası, zihnen ve bedenen; görevini yerine getirmeye ve başkalarına yardımcı olmaya hazır olmak anlamına gelir. Ne kadar çok izçilik becerisi geliştirirsen o kadar iyi hazır olabilirsin. Bununla beraber, “Daima Hazır” parolasının izçiliğin kurucusu Baden Powell tarafından yalnızca kazalar için düşünülmediği unutulmamalıdır. B.P “Daima Hazır” parolası ile iyi bir vatandaş olmaya, başkalarına mutluluk vermeye hazır olmayı kastetmiş ve her izcinin, iyi şeyler için çalışmaya ve olabilecekleri güçlü bir yürekle karşılayabilmeye hazır olmasını istediğini belirtmiştir (TİF, 2002).

İzçiliğin önemli amaçlarından birisi de tüm dünya insanlarına yardımcı olmaktır. Bunun için izçilik çalışması içine giren çocuk ya da genç önce kendini eğitmenin gerekli olduğunu fark etmelidir. İşte izci parolaları da bunların kısa bir anlatımını oluşturur (URL4, 2014).

2.1.7. İzci Selamı

İzci selamını vermek için işaret parmağı, orta parmak ve yüzük parmak birleştirilir. Baş parmak kıvrılan küçük parmağın üzerine konulur. Keple selam veriliyorsa işaret parmağı alnın sağ üst hizasında, kepin kenarına değdirilir (TİF, 2002).

2.1.7.1. İzcilerin selamı

Sağ elin başparmağı küçük parmağın üstüne konulur, diğer parmaklar birleşik ve gerilmiş biçimde tutulur, el şapkanın kenarına götürülür, baş selam verilecek yöne döndürülür.

Şekil 1: İzci Selamı (URL5)

2.1.7.2. Yavrukurt selamı

Sağ el kullanılarak selam edilir. Sağ elin başparmağı yüzük parmağının üstüne konulur, küçük parmak bükülür, işaret parmağı ve orta parmak gerilmiş ve açık biçimde viziye kenarına konulur. Baş selam verilecek yere döndürülür.

Şekil 2: Yavrukurt Selamı (URL5)

Sivil kıyafette olan veya başında şapka bulunmayan izciler ellerini aynı vaziyette omuz hizasına kadar kaldırarak elleri boş bulunmayan başlarını selam verilecek yöne çevirerek selam verirler. Oturanlar selam vermek için ayağa kalkarlar. Ayakta duranlar esas vaziyeti alırlar. Grup halinde dinlenmekte olan ya da yürüyüş eğitiminde bulunan izciler selamda bulunmazlar. Sadece liderleri olan birlik komutanı selamlar, amirlerine yönelik olarak “dikkat” komutu verilirse izciler buldukları konumda ayağa kalkar ve esas duruma geçerler. Geçit resimlerinde izciler ellerini yanlara yapıştırmak ve başlarını selam verilecek şahsa döndürmek suretiyle, oymak başlar elle selam verirler. Selam verirken bakışlar tabii olmalı ve yüzde tebessüm belirmelidir (Uzgören, 2000: 44).

2.1.7.3. İzci selamının anlamı

Orta parmak; Tanrıya, vatanıma karşı görevlerimi yerine getireceğim, yüzük parmağı; izcilik türesine uyacağım, işaret parmağı; başkalarına her zaman yardımda bulunacağım sözlerini temsil eder. Küçük parmağın büyük parmağın altında olması küçüklerin büyüklerini saydığını, büyük parmağın küçük parmağın altında olması ise büyüklerin küçükleri koruduğunu anlatır. Büyük parmakla küçüğün oluşturduğu halka dünya izcilerinin kardeşliğini simgeler (TİF, 2002).

2.1.8. İzci Andı

And izcilik hareketine katılmak isteyen kişinin bir grup arkadaşının önünde bu kurallara göre yaşamını en iyi şekilde düzenlemeye çalışacağına dair verdiği sözdür (WOSM, 1990).

“Tanrıya ve vatanıma karşı vazifelerimi yerine getireceğime, izcilik türesine uyacağıma, başkalarına her zaman yardımda bulunacağıma, kendimi bedence sağlam, fikirce uyanık ve ahlakça dürüst tutmak için elimden geleni yapacağıma şerefim üzerine and içerim” (TİF, 2002).

Eski adı ile “izci sözü” olan izci andı tüm izcilerin uyması gereken namus ve şerefleri üzerine içtikleri bir antttır; başka bir deyişle izci yemindir. Her ülke izciliğinin kendi kutsal değerleri göz önüne alınarak düzenlenen izci andı ilk olarak 1914 yılında hazırlanmış ve birtakım değişikliklere uğrayarak bugünkü durumuna gelmiştir (TİF, 1998).

İzcilikte en az her faaliyet kadar tanrıya olan vazifelerimize de gerekli önemi vermeliyiz. İzcilik içinde bulunduğu toplumun dinine sadık kalmayı ve din görevlerini yerine getirmeyi esas kılar. Dini vecibelerin yerine getirilmediği zaman izcilik vakit kaybından öteye gidemez öz olarak yemeye başlarken yapılan küçük bir dua yemeğin son derece anlamlı görmesini vesile kılar (TİF, 2004).

Her izci önderinin vatanına karşı olan sorumluluğunun bilincinde olması gerekmektedir. Bu bilinç, kişinin ülkesinin çıkarlarını gözeten ve onun yararına olan tutumları ile görünür hale gelir. Kişinin ülkesine dair etraflıca bilgi ve ilgi sahibi olması bu sorumluluğun bilincinde olduğuna dair bir emare olarak da yorumlanabilir. Kişinin ülkesine karşı olan sorumluluğu son derece önemli ve değerlidir (TİF, 2004).

İzci andı ülkeden ülke ye farklılık göstermektedir. Belirli ve sabit bir and yoktur. Her ülke, izciliğin değişmez temel kabulleri ve ilkeleri haricinde kısmi değişiklik yapma esnekliğine sahiptir. İzci Andı, izciliği genel hatlarıyla tanımlayan bir özet cümle niteliğindedir. Tek bir and yoktur (Coşkuner, 2011: 24).

2.1.9. İzci Türesi

- İzci sözün eridir, şeref ve haysiyetini her şeyin üzerinde tutar.
- İzci yurduna milletine ve ailesine ve komutanlarına sadıktır.
- İzci başkalarına yardımcı ve yararlı olur.
- İzci herkesin arkadaşı ve bütün izcilerin kardeşidir.
- İzci herkese karşı nazıktır.
- İzci hayvanları ve bitkileri sever ve korur.
- İzci büyüklerinin sözünü dinler, küçüklerini sever ve korur.
- İzci cesurdur. Her türlü şartlar içinde neşeli ve güler yüzlüdür.
- İzci tutumludur.
- İzci fikir söz ve hareketlerinde açık ve dürüsttür (TİF, 2002).

2.1.8.1. Yavrukurt türesi

- Yavrukurt izcinin izinde gider.
- Yavrukurt çalışmalarında bıkkınlık ve bezginlik göstermez.
- Elinden gelen her şeyi yapar (URL5, 2015).

2.2. İZCİLİĞİN TARİHİ GELİŞİMİ

Bu bölümde Dünyada İzcilik ve Türkiye’de İzcilik olarak iki bölümde ele alınmış, yerli ve yabancı literatürler taranmıştır.

2.2.1. Dünyada İzciliğin Tarihi

İzcilik fikri ilk olarak 1907 senesinde eski Britanya Ordusu’ndan mensubu Korgeneral Robert Baden-Powel tarafından ortaya atılmıştır. İzciler arasında BP olarak da bilinen Baden-Powel’in 1908 senesinde kaleme aldığı “Erkek Çocuklar İçin İzcilik” isimli eseri dünya çapında ilgi görmüş ve bugünkü izcilik organizasyonlarının da başlangıcı olmuştur (Güven, 2003: 73).

B.P., 22 şubat 1857 de Londra’da doğmuştur. Babası Oxford Üniversitesi’nde ilahiyat profesörüdür annesi ise buharlı makinenin mucidi olan Smyt’in kızıdır. Çocukluk ve gençlik döneminde iyi bir sporcu ve doğa hayranı idi. İlk eğitimini annesinden almış, sonra Rose Hill okuluna ve Charter House okuluna girme hakkını kazandığı Tunbridge Wells okuluna yazılmıştır. B.P. girdiğinde Londra’da olan Charter House Okulu, daha sonra Surrey’deki kırsal bir bölge olan Godolming’e taşınmıştır. B.P. doğaya yakın olma fırsatını ilk kez burada yakalamış, bu durum hayatında geniş bir etki meydana getirmiştir.

Okulda pek parlak bir öğrenci olmayan B.P. ordu giriş sınavlarına girdiğinde, birkaç yüz kişi içinde ikinci olmuştur. 1876 yılında 19 yaşında asteğmen rütbesiyle Hindistan’a giden ve Gimean Savaşları’nda süvari subayı olarak bulunan B.P. üstün başarılar kazanmıştır. Burada, haritacılık, izcilik ve kaşif dallarında kendini eğitmiş, bu becerileri sayesinde diğer askerlerin eğitiminde oldukça faydalı olmuştur. Daha sonra Güney Afrika’da Port Nata’da, Kalta adasında ve Akdeniz ülkelerinde çeşitli

görevlerde bulunur. Bu görevlerindeki başarıları nedeni ile 1887 yılında albay rütbesi ile Güney Afrika'da görevlendirilir. Hollanda asıllı Boer'ler isyan çıkarmışlardı. B.P Makefing kasabasının savunması sırasında başarılı olur. Tuğgeneralliğe yükseltilir. Bu zor görevler sırasında edindiği izlenimler ve tecrübeleri onda bedenen, ruhen ve ahlaken üstün kabiliyette bir gençliğin ancak açık hava çalışmalarıyla ve doğa içerisinde eğitilmeleriyle mümkün olabileceği fikrini verdi. Özellikle Makefing Savaşı sırasında 12-16 yaşlarındaki Boer gençlerinin zorlu doğa koşullarında başarılı bir şekilde gizlenme, cesaret, atılganlık göstermesi haberleşmede başarı sağlaması dikkatini çekti. Bu gözlemini "Doğa ile iç içe yaşamak" diye vurgular (MEB, 1995).

Powel izcilik serüvenini başlangıcını şu sözlerle dile getirir: "İngiltere sahillerinde dört kardeşimle birlikte bir deniz izcisi olarak dolaştığım günler, çocukluk yıllarımda en güzel anılarıdır. Gerçi bizler gerçek bir deniz izcisi değildik, çünkü o zaman deniz izciliği denilen bir şey yoktu. Ama bizim bir yelkenimiz vardı; her mevsim ve havada bu yelkenlide yaşar ve onunla denizlerde dolaşırdık ve çok da eğlenirdik. Bu yaşantının zevkini çıkardığımız gibi zorluklarına da katlanırdık. Sonra öğrenciyken boş zamanlarımda, ormanlarda tavşan yakalayarak ve onları pişirerek, kuşları gözlemleyerek ya da hayvanların ayak izlerini takip ederek hayali izcilik yapardım. Daha sonraları asker olunca Hindistan ve Afrika ormanlarında yaptığım avcılık ve Kanada'nın orman köylerinde geçirdiğim yaşam, benim için çok zor ama bir o kadar da zevkli olmuştur. Daha sonra Güney Afrika'daki çatışmalarda tam bir izci gibi yaşamak fırsatını buldum. Evet bu yaşantı bana o denli zevk vermişti ki bunu neden ülkemizin gençleri de tatmasın diye düşündüm" (Güven, 2003:66).

Gerçekten de Baden-Powel'in çocuk yaşlardan itibaren doğaya karşı yoğun bir ilgisi olmuş ve çocukluk-gençlik yıllarını tabiatın güzelliklerini keşfetmeye çalışarak geçirmiştir. İlerleyen yıllardan askerlik yıllarında elde ettiği tecrübeyi bu doğa tutkusu ile birleştirerek İngiliz gençliğinin ahlaken, ruhen, bedenen ve zihnen gelişimi yolunda kullanma amacıyla İzcilik metodunu oluşturmuştur (Bayrak, 2010:158).

Powel kitabında izciliğin ana çerçevesi oluşturulmuş ve izcilik fikrinin kökeni olarak Avrupa'da Ortaçağ döneminde yaşamış olan şövalyeler ve şövalyelik kavramı gösterilmiştir. Şövalyeleri Ortaçağ'ın izcileri olarak tanımlayan Powel'a

göre, şövalyelik ilke ve kuralları ile izcilik birçok yönden benzeşmektedir (Powel, 1964: 13).

Powel'ın 1907 senesinde İngiltere'nin Brownsea isimli adasında düzenlediği ilk izcilik kampı farklı toplumsal sınıflardan gelen erkek çocuklarını ortak bir hedefte buluşturup, bu amaca uygun davranmalarını sağlamayı amaçlamıştır. Bu amaçla izcilere çeviklik, avcılık gibi özellikler kazandırılmaya çalışılmış ve bu süreçte Powel'ın görev yapmış olduğu Güney Afrika'nın genç yerli erkeklerini örnek alınmıştır. İzciliğin "Üzerinde Güneş Batmayan İmparatorluk" olarak da adlandırılan Britanya Krallığı'nda ortaya çıkmasının sebeplerini İngiltere'nin siyasi ve ekonomik emperyalist politikaları ile ilişkilendirmek mümkündür. Öyle ki, devletin Powel'a sayısız olanak sağlaması bu durumun en belirgin işaretlerinden olarak görülebilir. İzcilik faaliyetlerinin İngiliz Milletler Topluluğu üzerinde gelişip, kıta Avrupa'sına yayılmasında bu sömürgeci politikaların etkili olduğunu düşünülmektedir (Bayrak, 2010:160).

1907'de korgeneralliğe yükselen B.P. aynı yıl, önerdiği izci hareketi için bir taslak hazırlamış ve "Aids to Scouting" (İzciliğe Yardımlar) kitabını genç okuyucular için yeniden yazmıştır. Daha sonra Dorset'a bağlı Poole açıklarındaki Brown Sea adasında fikirlerini uygulamaya geçirmek amacıyla kimi zengin okullardan, kimi de işçi sınıfı okullarından gelen 22 çocuğu kendi liderliği altında toplayıp, bu gençlerle bütün dünya çapında örnek alınan ve sonuçları izlenen bir kamp yapmıştır. B.P. giderek artan izci sayısı karşısında, emekli olmadan önce bir ofis açmış, 1910'da emekli olduktan sonra bütün enerji ve heyecanını kız ve erkek izciliğin gelişmesine yöneltmiştir (Coşkuner, 2011: 50).

"Daha iyi bir dünya yaratmak" (Creating a Better World) sloganıyla 1920 senesinde İsviçre Cenevre şehrinde "World Organization of the Scout Movement" (Dünya İzcilik Örgütü), 1928 senesindeyse "World Association of Girl Guides and Girl Scouts" (Dünya Kız İzcileri Derneği) İngiltere'nin Londra şehrinde kurulmuştur. Baden-Powell 8 Ocak 1941 tarihinde hayatını kaybettiğinde izcilik, ülkemiz de dahil dünyanın dört bir köşesinde bilinmekteydi. Günümüzde, WOSM'in web sitesinde yer alan resmi rakamlara göre, örgüt 160 ülkede teşkilatlanmış ve 28 milyona varan üye sayısına sahiptir ve bu anlamda dünyanın en büyük sivil toplum kuruluşlarından biri olma özelliğini taşımaktadır (Karayel, 1914: 2).

2.2.2. Osmanlıda İzciliğin Tarihi

Her ne kadar Dünya İzcilik Örgütü Türkiye İzcilik Federasyonu'nu tek üye olarak kabul etse ve Türkiye'de izcilik faaliyetlerinin başlangıç tarihi olarak 1923'ü gösterse de bu tarihi 1910 yıllarına dek götürmek mümkündür. İsviçre'de öğrenim görmüş olan Ragıp Nurettin tarafından 1910 senesinde *Say ve Terakki (Say ve Tetebbu)* isimli dergide yayımlanmış olan izciliğin Osmanlı Devleti döneminde bilinen adı ile *Keşşaflık* isimli yazısı ile izcilik topluma tanıtılmıştır. Bu yazı sayesinde ilk izcilik uygulamaları Edirne İttihat Mektebi Müdürü Nafi Atıf (Kansu) ve Manastır Muallim Mektebi Müdürü Ethem Nejat Bey tarafından gerçekleştirilmiştir (Karayel, 1914: 2).

Öte yandan izciliğin Türkiye'deki öncüleri konusu tartışmalı bir konudur. 1923 senesinde yayımlanmış olan *Keşşaf* isimli dergiye göre Türkiye'de izciliğin kurucu ve öncü ismi Ahmet Robenson olarak görülmektedir (Pura, 1939: 12).

Keşşaf dergisi, Cumhuriyet öncesinde yerli izciliğe dair en aktif mecmua olma özelliğini taşımaktadır. Dergi izciliği hem teori hem pratik olarak ele alırken, izciliğe dair de genel bir düşün çerçevesi çizmiştir. İzcilik öğrencilerine Tavşan, Casus, Yaklaşma gibi oyunlar tanıtılırken ayrıca örnek bir kamp programı da hazırlanmıştır (Esen, 2009:45-46):

“Sabah”

6:00 Kalk Borusu, sancak keşide merâsimi, terbiye-i bedeniye hareketleri, sabah yıkanma ve temizliği

7:00 Sabah kahvaltısı, çadır temizliği, battaniyeleri havalandırmak

8:00 İctimâ, kampın temizliği ve sıhhat muayenesi

9:00 İzcilik ta'limleri

11:00 Yüzme ve can kurtarma ta'limleri

12:00 Yemek-çadır muayenesi

“Akşam”

12:45 İstirahat zamanı, mektup yazma

2:00 Gezmeler, tabiatı tetkik, izci oyunları, tetkikât veya keşşâf için dolaşmalar

4:00 Yüzme ve su sporları

6:00 İctimâ', resm-i geçit ve bayrağımızı indirme merâsimi

- 6:20 Akşam yemeği
- 7:20 Hikâyeler, eğlenceler veya kamp ateği
- 8:50 Teneffüs ve toplanma
- 9:00 Dışarı çıkma ve yatma (Esen, 2009:45-46).

Keşşaf tan edinilen bu tarihsel kabule göre başlarda Galatasaray Lisesi'nde Ahmet Robenson liderliğinde başlatılan izcilik faaliyetleri, daha sonra Edirne İttihat Mektebi, Manastır Öğretmen Okulu ve İstanbul Lisesi, Darrüşşafaka gibi kurumlarda Türkiye'de de hızla yayılmıştır. Fakat gayrimüslim toplumda izcilik örgütlenmesinin daha erken başladığını söylemek yanlış olmayacaktır. İstanbul'da bulunan Amerikan okullarından Robert Koleji'nde Sosyoloji Profesörü olarak görev yapan Clarence Richard Johnson ve ekibince gerçekleştirilen araştırmalar Amerikan İzci Örgütü, İngiliz İzci Örgütü, İtalyan İzci Örgütü, Yahudi İzci Örgütü, Rus İzci Örgütü, Ermeni İzci Örgütü ve Rum İzci Örgütü gibi İstanbul ve İzmir'de faaliyette bulunan gayrimüslim izci örgütlerinin o dönemdeki varlığını ortaya koymaktadır (Johnson, 2007: 242).

Yine Osmanlı döneminde kurulan Genç Hristiyan Erkekler Birliği (Young Men's Cristian Association) ve Genç Hristiyan Kadınlar Birliği (Young Woman's Cristian Association) örgütleri izciliğin oluşumunda etkili ola yapılanmalar arasındadır. Bu örgütler teşkilat tüzüğünde gençleri "İsa'nın saltanatını tevsî etmek" ile görevlendirirken, yabancı dil eğitimi, konferans, jimnastik, tenis ve müzik gibi alanları çalışma alanı olarak öne sürmüştür. Ne var ki bu örgütlerin Yunan işgaline açıkça destek verdiği bilinmektedir (Hopkins, 2006: 415).

Genç Hristiyan Erkekler Birliği (Young Men's Cristian Association)'nin arşiv kayıtları bu senelerde İstanbul'da faaliyet gösteren 8 farklı izci örgütünden bahseder. Gerçekten de Cumhuriyet'in kurulmasından önce hemen hemen her işgalci ülkenin İstanbul topraklarında izcilik adı altında örgütlenmiş gençlik yapılanmaları bulunmaktaydı. Bu örgütler içerde özerk olmakla beraber her biri Uluslararası İzci Konseyi üyesiydi ve bu konsey içerisinde her bir örgüt üçer üye ile yer alıyordu. Bunların haricinde bir de İstanbul içerisinde yaşayan azınlıklar tarafından kurulan ve desteklenen izci örgütleri bulunmaktaydı. Bunların en bilinenleri; Robert Koleji bünyesinde teşkilatlanmış olan ve ABD'deki ana merkeze bağlı Amerikan İzci Örgütü ve Beyoğlu'ndaki İngiliz İzci Örgütü idi. Amerikan

İzci Örgütü 13 ile 16 yaş arası toplam 46 üyeli üç obadan oluşuyordu. Üyelik ayrıcalığı için her bir izci haftada 5 Kuruş ödüyorlardı. Her oba haftada bir kez, Çarşamba günü, toplanıyor, bisiklete biniyor, koşuyor, oyun oynuyor, teste tabii tutuluyor ve eğitim görüyordu. Her ay gruplar arası bir yarışma düzenleniyor; ilerleme, devam, sergileme ve benzeri etkinlikler için ödül dağıtımı yapılıyordu. Bir izcibaşı, yardımcı izci başılar ve keşif kolu liderleri vardı (Güven, 2003: 69).

İngiliz İzci Örgütü ise Birinci İstanbul İngiliz İzci Oymağı (The 1st Constantinople Troop of British Boy Scouts) ve Birinci İstanbul Uluslararası İzci Oymağı (The 1st Constantinople Troop of International Boy Scouts) olarak, yaşları 12 ila 18 arasında değişen çocukların bulunduğu iki gruptan oluşuyordu. Bunlar merkezi Londra'da bulunan British National Headquarters'a bağlıydı ve İngiliz kurallarına göre yönetiliyordu. Fakat Türkiye iklimi ile İngiltere iklimi arasındaki farklılıklardan dolayı izcilik faaliyetlerinde aksamalar ve sıkıntılar yaşanıyor (Güven, 2003: 69).

Bir başka işgalci güç olan İtalyanlar ise İstanbul'da izcilik faaliyetlerini Corpo Nazionale Grovani Exploratori Italian adı altında yürütüyordu ve burası da İtalyan Okulu'na bağlıydı (Güven, 2003: 69).

Osmanlı Devleti sınırları içerisinde yaşayan Müslüman tebaa ise izciliğe temkinli yaklaşmıştır. Bu durum, izcilerin geleneksel kıyafetleri, selamlama biçimleri ve gece gerçekleştirilen etkinlikleri gibi izciliğin kendine has bir takım uygulamalarından kaynaklanmış ve bu uygulamalardan dolayı izcilik zaman zaman bir Hristiyanlık faaliyeti olarak algılanmıştır (Karaküçük, 1999a:65).

Bu anlayışa karşı İttihak ve Terakki'nin izciliği tanıtmaya ve yayma çabaları bir nebze başarılı olsa da savaş yıllarında bulunduğu düşünüldüğünde izciliği askerlik ile ilişkilendiren anlayış Osmanlı yönetiminde de kendisini göstermiştir. Gerçekten de gençlik örgütlerinin askeri amaçlı eğitilmesi ve kullanılması Birinci ve İkinci dünya savaşı süresince çokça karşımıza çıkmaktadır. Örneğin, İkinci Dünya Savaşı öncesinde İtalya'da Faşistler, Almanya'da Naziler ve Çarlık Rusyası'nda Bolşevikler gençlik oluşumları içerisinde örgütlenmiş ve askeri bir disiplinle bu gençleri hazırlamışlardır (Friedrich, 1964: 41).

Osmanlı Devleti'nde de Balkan Harbi ve 1. Dünya Savaşı süresinde askeri niteliklere sahip gençlik yapılanmalarına sıklıkla rastlanmaktadır. Bu yıllarda izcilik bir çeşit militarizm ile harmanlanarak nitelik değiştirmiştir. Bu durum,

militarist geleneklere sahip Almanya ile Osmanlı ittifakının Osmanlı toplumuna bir yansıması olarak görülebilir. Robensonlar tarafından Galatasaray ve İstanbul Liselerinde başlatılan izcilik çalışmalarının İttihak ve Terakki eliyle yönlendirilmesi, gençlik örgütlenmelerinin devlet tarafından kontrol ve manipülasyonuna dair de bir gelenek başlatmıştır. Bu senelerde kurulan, izcilik de dahil olmak üzere, aktif gençlik örgütleri gençleri orduya dolayısıyla savaşa hazırlayan ve orduya katılımdan önceki son aşama olarak görülen yapılanmalar olmuştur. Dahası, bu dönemde bu yapılanmalar arasında baskın bir Türkçülük akımı da görülmektedir (Bayrak, 2010: 156).

İşte bu yaklaşımın doğduğu 20. yüzyılın başlarında Osmanlı Devleti'nde 1914 senesinde İzci (Keşşaf Ocağı) kurulmuştur. "İlk İzcilik Yönetmeliği" olarak bilinen örgüt yönetmeliğinde yazılmış olan ilk izci andı da aşağıdaki gibidir:

"İzci Andı: Tanrı'ya ibadet ve Hakan'a itaat edeceğime, daima vicdanlı, vazifesini tanır, kanuna hürmet eder, yiğit bir adam olarak hareket eyleyeceğime, vatanımı sevip sulh ve harp zamanında fedakarlıkla hizmet yapacağıma, izcilik türesine baş egeceğime namusum ve şerefim üzerine söz veririm."

Aynı dönemde, daha önce adı geçen gayrimüslim izci örgütleri arasında bulunan Rum İzci Örgütü, 1919 senesinde İstanbul içerisinde yaşayan genç Rum erkeklerini askeri disipline adapte edebilmek amacıyla Yunan subaylarının yönlendirmesiyle oluşturulmuş bir örgüt olarak bilinmektedir. Bu örgüt içerisinde eğitim alan Rum gençleri istihbarat faaliyetlerinde kullanılmış ve orduya katılımları sağlanmıştır. Zararlı faaliyetlerde buldukları tespit edilen bu izcilik grupları Mustafa Kemal Paşa tarafından da dikkate değer bulunmuş ve bu örgütlerin çalışmaları bir rapor halinde İstanbul Hükümeti'ne sunulmuştur Ayrıca Mustafa Kemal'in "Yurt savunması bakımından bu derece ehemmiyetli olan izcilik, ferdi ve milli bakımdan da o nispette önemlidir." görüşlerinin yer aldığı rapor, milli izcilik faaliyetlerinin hızlanmasına katkıda bulunmuştur (Bayrak, 2012: 162).

2.2.3. Türkiye'de İzciğin Tarihi

Yurdumuzda izcilik ile ilgili ilk haberler 1908 yılından itibaren duyulmaya başlamıştır. 1910 yılında SAY ve TETEBBU adlı dergide Ragıp Nurettin EGE, izcilikle ilgili yazılar yayınlanmıştır (TİF, 1998).

İzci faaliyetleri, Birleşik Krallık' ta ortaya çıkmasından bir müddet sonrasında yurdumuzda da “keşşaflık” ismi ile uygulanmaya başlanmıştır. Keşşaflığın (günümüzdeki bilinen adı ile izciliğin) Türkiye toplumuna gelişine dair net bir açıklama yapılamamaktadır. Bunun en büyük nedenlerinden biri, bu dönemde izcilik ile yarı militarist gençlik örgütlenmelerinin birbirine karışması olarak görülebilir. İstanbul İl İzci Kurulu Başkanlarından Rıza BEDİZ, 1955 senesinde çıkardığı “İzcilik ve İzci Kampları” isimli eserinde ülkemizde izciliğin 1909 senesinde İstanbul'da Galatasaray ve Kabataş Liselerinde beden eğitimi hocaları olan ve “İngiliz Atletler” olarak da tanınan Ahmet ve Abdurrahman Robenson kardeşler tarafından başlatıldığını belirtmektedir (MEB, 1995).

Erken dönem izcilik faaliyetleri her ne kadar bu dönemde ilgi çekse de aynı dönemde başlayan Balkan Savaşı ile birlikte izcilik de geri planda kalmıştır. Savaşın bitmesinin ardından 1912 senesinde izciliği yeniden ilgi çeker hale getirmek için ülkemize Belçika İzcilik Teşkilatı mensubu Herold Parfit davet edilmiştir. Herolf Parfit, 1912'de Türkiye'de İzciler Ocağı'nı kurmuş ve izciliğin resmen başlangıcı verilmiştir (MEB, 1995).

1915–1916 yıllarında Osmanlı Genç Dernekleri Umum Müfettişi olan Mustafa Kemal verdiği raporda “Yurt savunması bakımından fevkalade önemli olan izcilik faaliyeti, ferdi ve milli eğitim bakımlarından da o nispette önemlidir.” diyerek izcilik 21 çalışmalarına önem verilmesi gerektiğini vurgular. Savaş nedeniyle izcilik çalışmaları yeniden duraksar. Osmanlı döneminde izcileri en son, izci alayı olarak katıldıkları Kurtuluş Savaşı Sakarya Meydan Muharebesi'nde görüyoruz (TİF, 1998).

Cumhuriyetle birlikte izcilik çalışmaları Milli Eğitim Bakanlığına bağlandı. 1923'ten itibaren Selim Sırrı TARCAN ve N. Sami KARAYEL İstanbul Şehir Oymağını tekrar kurdular. MEB. 1926 yılında yayınladığı bir genelge ile okullarda izci ünitesi kurulması istendi. 1927 yılında tüm izcilerin Ankara'da Cumhuriyet Bayramı Törenlerine katılması sağlandı. 2 Mayıs 1928 de 1246 sayılı “Türkiye'de İzcilik Teşkilatının Türk vatandaşlarına hasrı” yarasını kabul edilmesi ile izcilik devlet desteği ve denetiminde gelişir. 1949 yılında “Erkek İzcileri Yönetmeliği” daha sonra “Yavrukurt” ve “Kız İzcileri” yönetmeliği hazırlanır ve uygulamaya geçilir. 1950 yılında Dünya İzcilik Bürosuna üye olundu. 1954 yılında İzmir Buca' da ilk Tahta işaret kursu açıldı. 1955 yılında “Türkiye İzciler Birliği.” Kuruldu. 1969 yılı

itibariyle Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlandı (Gençlik ve Spor Bakanlığı İzcilik Genel Müdürlüğü, 1974).

13 Aralık 1983'te yürürlükten kaldırılacak olan "Türkiye'de İzcilik Teşkilatının Türk vatandaşlarına hasrı" ile birlikte izcilik faaliyetleri ülkemiz içerisinde devlet kontrolünde uygulanmaya başlanır. Bu kanunda yer alan hususlardan bazıları şunlardır (Türk İzciliğinin 60. Yılı, 1972: 19):

- Türkiye Cumhuriyeti dahilinde, gerek mekteplerde gerek mektep haricinde izcilik, keşşaflık ve ya diğer herhangi nam ve unvan altında izcilik teşkilatı vücuda getirme hakkı münhasıran Türk vatandaşlarına aittir (1.madde).
- Birinci maddede zikredilen teşkilatı ecnebler vücuda getiremeyeceği gibi bu kabil teşkilata ecnebi gençler dahil olamazlar (2.madde).
- Türk vatandaşlarından olanlar dâhil birinci maddede zikredilen teşkilatı ancak Maârif Vekâletinin müsaadesiyle ve o vekâletin emir ve mürâkebesine tâbi olmak şartıyla vücuda getirebilirler (3.madde).
- Bu kanun neşri tarihinden muteberdir (4.madde).
- Bu kanunun ahkâmını icraya Dâhiliye ve Maârif Vekilleri memurdur (5. Madde).

Maarif Vekaleti, Cumhuriyetin kurucu kadrosunun görmek istediği laik, ilerici, vatansever genç tipinin yetiştirilmesi sürecinin baş sorumlularından biri olarak görülmüştür. Dolayısıyla izcilik faaliyetlerinin gerçekleşmesine dair yetkinin bu vekaletle verilmiş olması şaşırtıcı değildir. Aşağıda yer alan ve Cumhuriyet'in kuruluşunun dokuzuncu yıldönümü kutlamaları esnasında Maârif Vekili Dr. Reşit Galip tarafından yapılan konuşma, rejimin izciliğe bakış açısını da gösterir niteliktedir (Uzgören, 2000: 45).

1983 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlıklarının birleştirilmesi ile kurulan "Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı" döneminde de izcilik çalışmaları farklı bir boyut kazandı (MEB, 1995).

1989 yılında her iki bakanlığın ayrılması ile izcilik 'Milli Eğitim' ve 'Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü' teşkilatlarında ayrı ayrı yürütülmeye başladı. Yurdumuzda okul içi izcilik; Dünya İzcilik Bürosunun belirlediği esaslar çerçevesinde, geziler, kamplar, kurslar ve benzer çalışmalarla; Milli Eğitim 22 Bakanlığına bağlı "Okul

içi Spor, Beden Eğitimi ve İzcilik Dairesi Başkanlığı'nca" (OBESİD) yoğun bir çaba ile sürdürülmektedir (MEB, 1995).

Okul dışı izcilik, Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne bağlı "İzcilik Federasyonu" tarafından yürütülmektedir. 2005 yılından itibaren Türkiye İzcilik Federasyonu çok hızlı bir gelişme gösterdi. Türkiye İzcilik Federasyonu 02 Şubat 2006 tarihinde özerk statüye kavuşarak, bağlı kurum vasfından çıktı. Özerklik kararı ile federasyonumuz özel hukuka tabi tüzel bir kişilik halini aldı. Türkiye İzcilik Federasyonu Dünya İzci Hareketi Teşkilatı (WOSM) ve Dünya Kız İzci Teşkilatı (WAGGGS) üyesi Türkiye'de tek teşkilattır (Uyanık, 2009: 22).

2.3. ATATÜRK VE İZCİLİK

Atatürk, izcilik konusu üzerinde de büyük önemle durmuş ve Türk izciliğine de, okullar içi izcilik faaliyetleriyle olumlu bir yön vermiştir. Daha Miralaylığı sırasında resmi görevi itibariyle başlayan bu ilgi ömür boyu sürmüş ve hiçbir zaman eksilmemiştir. Ulu önderin Türk eğitim ve sporundaki ilk imzasını "izcilik" de görmekteyiz (Coşkun, 2011: 67).

Atatürk 1915 yılında birinci dünya savaşının tüm şiddetiyle devam ettiği bir süreçte (kurmay yüzbaşı olarak) hazırladığı raporda "Yeni neslin fikri ve bedeni eğitimi için izcilik ele alınmalı, beden eğitimi okullarda programlı olmalı ve ders saatleri arttırılmalıdır" şeklinde zamanın hükümetine rapor hazırlamıştır (TİF, 2003).

Ülke içerisinde izcilik faaliyetlerinin hedeflerinin yerine getirilmesini yetersiz bulan Harbiye Nezareti 15 Haziran 1914 senesinde "Genç Osmanlı Cemiyetleri" isminde bir örgüt kurmuştur. Bu teşkilatın Genel Müfettişliğini ise Atatürk gerçekleştirmiştir. Gazi, Gençlik Cemiyetleri Umumi Müfettişi ünvanı ile yaptığı görevden kaynaklı olarak izcilik faaliyetlerine de büyük önem vermiş, izcileri yeni kurulan rejimin koruyucusu ve geleceğin inşacıları olarak görmüş, disiplin eğitimi almış bu izcilerin vatanın korunması açısından da önemli ölçüde faydalı olacağını öngörmüştür. Mustafa Kemal'in Gençlik Cumhuriyetleri Umumi Müfettişi olarak, Makam-ı Celili'ye yönelik olarak ve "Mahrem" uyarısı ile yazmış olduğu belgeler, kendisinin izciliğe dair bakış açısını anlayabilmek açısından büyük bir öneme sahiptir. Belge şu şekildedir: "Son zamanlarda Avrupa'da yeni neslin fikri ve

bedeni eğitimi maksadıyla ihdas edilen genç derneklerine ve izciliğe fevkalade emek vererek azami fedakarlıkta bulunmuş, maddi, manevi her türlü yardım yapılmıştır. Harpten önce kara ordusu bulunmayan bazı devletler ancak bu sayede ve az zaman içerisinde büyük bir orduya malik oldukları gibi bugünün ordusunu dağıtmak gereğinde olan Almanya ileride mevcudiyetini ve hayatiyetini muhafaza edebilmek için terhis ettiği subayları istihdama devamlı 1908’de ihdas edilen Almanya Gençlik Teşkilatı’na muhteşem ordusu derecesinde ihtimam göstermeye önem vermektedir. Yurt savunması bakımından bu derece ehemmiyeti haiz olan izcilik, ferdi ve milli eğitim bakımından da son derece önemlidir. Bütün hükümetlerce izcilik teşkilatı birbiriyle adeta yarışırmasına yayılmakta ve mensupları fikren, ahlâken, ilmen ve bedenen yetiştirmektedir. İzcileri himaye ve teftiş için izci ve keşşaf cemiyetleri, genç dernekleri kurulmakta, resmi makamlar ihdas edilerek, bütün bu teşekküllerin her türlü siyasi ihtirastan ve parti münakaşalarından tamamen münezze kalmalarına münhasıran ilmi bir sahada çalışmalarına bilhassa itina gösterilmektedir. Hükümet idaresinin yeniden teşkilini kararlaştırdığı şu günlerde genç dernekleri teşkilatının kurulmasına, yayılmasına ve bu konunun yüksek makamlarca ele alınmasına mutlak bir zaruret vardır” (URL7, 2015).

1922 senesinde İstanbul merkezli olan ve Kalkay ismi ile de bilinen M. Sami Karayel’in başkanlığındaki İzci Ocağı, Mayıs 1922’de Gazi Mustafa Kemal’e bir telgraf çekmiş ve bu metinde Gazi’ye bağlılıklarını bildirerek “Baş İzcilik” görevi teklifinde bulunmuştur (Coşkun, 2011: 67).

Bunun üzerine oldukça duyulan Gazi Mustafa Kemal, telgrafa ve teklife şu şekilde cevap vermiştir (URL7, 2015):

“İstanbul Türk İzcileri Riyasetine, Vatana yüksek seciyeli ve metin ruhlu gençler yetiştirmesini temenni eylediğim İstanbul Türk İzcileri Ocağı’nın başbuğluk teklifini büyük bir hisse-i iftiharla kabul ediyorum. Genç arkadaşlarıma teşekkür ve selamlarımın tebliğini rica ederim efendim.”

Büyük Millet Meclisi Reisi Başkumandan Mustafa Kemal.

Gönderdiği yanıtın bir müddet sonra Gazi’nin Ankara’ya olan yolculuğuna “İstanbul İzcilerinin Ankara’ya Seyahatleri” ismi ile 21 Ağustos 1922 tarihinde

“Spor Alemi” isimli mecmuada, yayın sahibi olan Çelebi Zade Sait Tevfik Bey’in kaleminden tanık oluyoruz:

“O gün hala gözlerimin önündedir. Galatasaray Oymak Beyi olarak Mustafa Kemal Paşanın elini öpmemi hiç unutamayacağım. Heyecandan tir tir titriyordum. “Nasılsın?” diye sorduğunu ve bir hayal alemi içinde; “Teşekkür ederim Paşam” diye cevaplandığımı hatırlayabiliyorum.”

İstanbul’daki izciler Ankara’ya beş oymak halinde yolculuğa çıkarlar. Tren ile gerçekleştirilen bu yolculuk 28 saate yakın sürer. Ankara’ya vardıklarında Meclis civarında yer alan Millet Bahçesine gelirler. Mecliste vekillerin çıkışında izciler sıraya alır. Atatürk, Kazım Karabekir ve Hamdullah Suphi ile birlikte, izcileri denetler ve onlarla sohbet eder. Sonraki gün izciler Türk ocağında bir gösteri düzenlerler bu gösteride Mustafa Kemal Paşa, Kazım Karabekir Paşa, İsmet Paşa, Süleyman Emin Paşa, vekiller ve önemli isimler de yer alır. Çelebizade konu ile ilgili olarak şunları söylemektedir:

“Ankara’da yegane güzel gördüğümüz Türk Ocağı binasında ertesi gün müsameremizi verdik. Bu binanın salonunda, Gazi Mustafa Kemal Paşa, Latife Hanım, Kazım Karabekir, İsmet Paşa, Kazım Paşa, Süleyman Emin Paşa ile mebuslar ve ekabir hazır bulunuyorlardı.”

Günümüzdeki ismi ile Bakırköy eski ismi ile Makriköy Kulübü Başkanı ve aynı zamanda oymak beyi olan Mehmet Bey, 15 Ekim 1923 tarihte basılan 118/6 sayılı “Spor Alemi ” isimli mecmuanın 12. sayfasında yer alan “Son ve en güzel seyahatimiz nasıl oldu ve geçti?” sorusuna verdiği cevapta konu ile ilgili bize yeni bilgiler vermektedir. Mehmet Bey, Atatürk, Amerikan bir oymak beyi ve gazeteci-profesör arasında geçen bir olayı şu sözlerle dile getirir:

“Büyük bir azim ve celadetle başardığımız ve izciliğin tarihinde ilelebet şerefli bir sayfa teşkil edecek olan Ankara seyahatinden avdet edeli çok olmamıştı. Ankara’da milli kahraman Gazi Mustafa Kemal Paşadan itibaren bütün kıymetli kumandanlarımızdan, mebuslarımızdan, erkanı hükümetimizden mazharı tebrik ve takdir olmuş, Anadolu’da yeni seyahatlere teşvik edilmiştik. İlk seyahatimiz Tavşancıl, Hereke, İzmit oldu. İkinci seyahatimiz Ankara’da idi.”

Tüm alanlardaki gibi izcilik alanında da ilk adımı atan yine Mustafa Kemal Atatürk olmuştur. Atatürk, 1915 senesinde Harbiye Nezareti (Milli Savunma Bakanlığı) tarafından Osmanlı Genç Dernekleri Umumi Müfettişliği konumuna geldiği zaman izcilik ile alakalı bir raporu dönemin Başbakanına sunmuştur. Bu belge, Harbiye Nezareti tarafından yoğun bir ilgi görmüş ve konuyla ilgili olarak yapılan yeni bir kanun ve talimatname 17 Nisan 1916 tarihinde uygulamaya konulmuştur. Atatürk, Nezareti Osmanlı Harbiye Genç Dernekleri müfettişliği görevindeyken Batı dünyasındaki gençlerin fiziken ve ruhen gelişimlerini hedefleyen izcilik faaliyetlerinin öneminin farkına varmıştır ve konu ile alakalı yapılan resmi girişimlerin ve kurulan yeni kurumların siyasetten uzak biçimde bilimsel çalışmalar yaptığına dikkat çekmiştir. İzciliğe verdiği önemi ise “Yurt savunması bakımından bu derece önemli olan izcilik, ferdi ve milli eğitim bakımından da o oranda önemlidir. Bütün devletlerde izcilik teşkilatları adeta yarışircasına yayılmakta, genişlemekte ve mensuplarını fikren, ahlaken, ilmen ve bedenen yetiştirmektedir.” sözleri ile ortaya koymuştur (URL7, 2015).

Atatürk, mutlu yarınlar için sevgi ve güven duyduğu Türk izcilerini resmi bayramlardaki geçit törenlerinde görmeyi özellikle arzulamış, bunun sonucu olarak da Atatürk devrinde yurdun dört yanından gelen izci oymaklarının Ankara’da, Atatürk’ün önünde yapılan Cumhuriyet Bayramı geçit törenlerine katılmaları bir gelenek haline almıştır. Atatürk ayrıca Türk izcilerinin kıyafetleri ve yetiştirilmeleri konularında verdiği direktiflerle de izciliğin olumlu yöne çevrilmesinde önemli rol oynamıştır. Türk izciliği, Atatürk’ün emir ve direktifleriyle vücut bulan bir örgüt olarak doğmuş ve faaliyet göstermiştir. Atatürk’ün ilgi ve güvenini kazanmakla da ebedi bir gurur ve şerefe mahzar olmuştur. “Keşşaflık” Atatürk ile “izcilik” şekline dönüşmüştür (Coşkun, 2011: 67-68).

2.4. İZCİLİK VE TOPLUM

Topluma hizmet etmek, izcilik faaliyetlerinin yegane amaçlarından birisidir. İzcilik, bireyi bölgesel, yerel, ulusal ve uluslararası çapta faydalı bir kişi haline getirmeyi hedefler. Bu hedefle de kişinin fiziken, zihnen, ruhen ve toplumsal anlamda da gelişimine destek olmayı amaçlar. İzciliğin sağladığı bu destek ile büyüyen genç

birey, parçası olduğu faaliyetler ile içinde bulunduğu toplumun ilerlemesine de hizmet eder. Bunu yapabilmek için öncelikle kendi varlığının ve toplumun anlamının bilincinde olması gerekmektedir. Bunun ardından üstlenebileceği görevleri ve kendisine uygun çalışmaları belirler. Bu süreçte kalıcı olmayan tedbirlerden ziyade kalıcı olabilecek çalışmaları öne çıkarır. Başarılı bir hizmette bulunabilmek için kişinin içinde yaşadığı toplumu sevmesi ve saygı duyması gerekmektedir. Bu nedenle, izcilik faaliyetleri gerçekleştirilirken toplumsal desteğin de sağlanması ortaya konulan çalışmaların başarısı açısından pozitif bir etkide bulunacaktır.

İzci toplumun bir bireyi olduğuna göre izciliği toplumsal bağlamından koparmak yanlış bir düşünüş biçimi olacaktır. Yaşanılan ülke ve mensubu olunan milletin gelenek ve göreneklerini de gözetererek gerçekleştirilen izcilik çalışmalarıyla ortak değerleri öne çıkarmalıyız. İzcilik fikrinin topluma tanıtılmasında ve benimsetilmesinde basın yayın araçlarından faydalanmalıyız. Bütün bu çalışma içinde şu hedeflerden yararlanmak mümkündür;

- İzciliğin toplum içerisine hangi yollarla girebileceğini saptamak.
- İzci obaları aracılığı ile topluma hizmet getirmek.
- Toplum hakkında bilgi edinmek.
- Sosyal hizmet kuruluşları ile temasa geçmek.
- Toplumdan itilmişleri izcilik yolu ile kazanmak.
- İzciliğin az geliştiği veya hiç olmadığı yerlerde izciliği geliştirmek (Malkoç, 2010: 37-38).

2.5. LİDERLİK

2.5.1. Liderlik Nedir?

Liderlik, eski çağlardan günümüzde dek bütün halklarda var olmuş ve de olacak bir olgudur. Antik Çin ve Yunan'ın topluluklara liderlik eden filozofları, Mısır'ın ilahi görülen yöneticileri ve yaşadıkları döneme damga vurmuş kimi ünlü yazarlar tarih yazımında etkin rol oynamıştır (Howel&Costley, 2006). Fakat neden kimi insanların öne çıkarak liderlik görevini üstlenebildiği, halkları ve büyük toplulukları

nasıl ikna edebildiği, liderliğin tam olarak ne olup ne olmadığına dair sorular bugün bile tam anlamıyla cevaplanabilmiş değildir (Ivancevich&Matteson, 2002).

Liderliğe dair geliştirilen farklı teorilerin önde gelenlerinden biri, liderlik vasfının doğuştan geldiğini savunan Büyük Adamlar Teorisi'dir. Bu teori, kişilerin uygun şartlar ve imkanlar sağlandığında lider olarak öne çıkabileceği gibi salt lider olarak da doğabileceği varsayımına dayanır. Teori zamanla değişim geçirerek Özellikler Teorisi biçimini almış ve liderliği doğuştan gelme bir özellik olarak değil zamanla ve tecrübe ile edinilen bir nitelik olarak tanımlamaya çalışmıştır. Büyük Adamlar Teorisi ve Özellikler Teorisi davranışsal bir bakış açısıyla yeniden ele alınarak geride bırakılmış ve yeni Davranışsal Liderlik Teorisi almıştır (Griffin, 2006).

Davranışsal Liderlik Teorisi, kişiyi lider yapan şeyin kişinin sahip olduğu özellikler değil, liderlik süresince gerçekleştirdiği davranışsal durumlar olduğunu öne sürer. Fakat ne davranışın ne de özelliğin liderliğin küresel çapta ele alınışında benzerlik gösterse dahi ortaklık göstermemesi sebebiyle liderliği durumsal olarak ele alan "Durumsallık Teorisi" adında yeni bir teori oluşturulmuştur (Stoner & Freeman, 1989). Bu teori, liderin davranışlarının duruma göre farklılık gösterdiği iddiasıyla durum ile lider davranışı arasındaki etkileşimi ele almaktadır.

2.5.2. Liderlik Özellikleri

Bir kişinin lider olabilmesi için çeşitli özelliklere sahip olması gerekmektedir. Akiş (2003) ve Gardner (1990: 28)'ın 53 ülkede uygulanan çalışma sonuçları doğrultusunda liderlik özelliklerini genel anlamda aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür (Deniz, 2014: 6-7):

- Pozitiflik: Genelde iyimser ve kendine güvenen. Olayların olumlu taraflarını görmeye çalışan.
- Cesaretlendirmek: Telkin ya da tavsiye ederek cesaret, güven ya da umut veren.
- Güdölemek: Takip edenlerini harekete geçiren.
- Dinamiklik: Enerjik, hevesli.
- Vizyon sahibi olmak: Olası gelecek olayları tahmin edebilen.

- Planlı olmak: Önceden tahmin eden ve hazırlanan.
- Bilgili, birikimli ve konulardan haberdar olmak.
- Güçlü bir iletişim yeteneğine sahip olmak.
- Ekip oluşturabilmek: Grup üyelerinin birlikte çalışmalarını sağlayabilen.
- Organize edebilmek: Altında çalışanların işlerini yönetip, düzenleyebilen.
- Güvenilir olmak: Verdiği sözleri tutacağına inanılan.
- Adaletli olmak: Doğru ve adaletli davranan.
- Dürüst olmak: Doğru bir şekilde konuşan ve davranan.
- Yönetimsel beceriye sahip olmak: Çok sayıda (75 üstü) çalışanın işini planlayabilen, organize, koordine ve kontrol edebilen.
- Sorunlara etkili çözümlerle: Farklı ve çatışan menfaati olan bireyleri memnun edecek çözümler üreten.
- Etkili pazarlık eden: Diğerleri ile etkin bir şekilde müzakere eden ve lehte sonuç alabilen.
- Pratik zekâyâ sahip olmak: Parlak, kolayca öğrenip, anlayabilen.
- Kararlı olmak
- Mükemmeliyetçi olmak: Kendi ve altında çalışanlar için performansta mükemmeli arayan.

Liderliğin, çevrenizdeki insanlara emirler yağdırma, onları tehdit etme ya da işlerine karışma ile uzaktan yakından ilgisi yoktur. İşlerini emir verip denetleyerek yapan modası geçmiş yöneticiler iyi liderlerden daha çok çalışıyorlar. İnsanların sorunlarını çözmek ve neyin nasıl yapılacağını göstermek için her yerde bulunmaları gerekiyor.

İyi liderler, bunun tam tersine, insanların kendi kararlarını vermeleri ve amaçlarını elde etmeleri için gerekli olan her şeyi yaparlar. Çalışanlarının doğru şeyi yaptığından emin olduktan sonra daha stratejik sorunlarla ilgilenirler. Liderin başlıca görevlerinden biriye geleceği görmek ve gerekli değişimleri gerçekleştirmektir.

2.5.3. Liderlik Stilleri

Liderlik stilleri literatür de farklı biçimlerde de tanımlanmış olsa, genel olarak dönüşümcü, sürdürümcü ve serbest bırakıcı olmak üzere üç boyutta değerlendirilmektedir. Serbest bırakıcı liderlik stili bazı çalışmalarda sürdürümcü liderliğin alt boyutu olarak değerlendirilse de Hoy ve Miskel (2012) tarafından ayrı bir liderlik stili olarak değerlendirilmiştir (Akan, 2014: 394)).

2.5.3.1. Dönüşümcü liderlik stili

Değişim süreci liderlerin mevcut işleyişi sorgulama, ortak bir hedef oluşturma, astların eyleme geçmesini sağlama ve astlar için motivasyon kaynağı olma gibi dönüşümcü liderlik işlevlerini yerine getirmesini zorunlu kılar (Karip, 1998: 443).

Dönüşümcü liderlik yaklaşımı, liderlik özelliklerini ve davranışların normal işleyişte ve değişim sürecinde liderlik görevlerini kapsayacak biçimde inceler. Bass'a göre (1990) dönüşümcü liderlik, örgüt çalışanlarına yer yer küçük dönütler vererek örgüt çalışanlarını güdüler ve entelektüel uyarım sağlayarak onlarda enerji oluşturur. Lider grupta ortak bilinç oluşturarak gruptaki bireylerin amaçlara yönelik ilgilerinin artmasını sağlar.

Dönüşümcü lider, uzun dönemde gerçekleştirilecek amaçların, örgüt çalışanların yetenek ve becerilerinin ortaya çıkartılmasını, örgüt çalışanların öz güvenlerinin artırılması ve geliştirilmesi sonucunda gerçekleşeceğini bilincindedir (Erkuş ve Günlü, 2008).

2.5.3.2. Sürdürümcü liderlik stili

Sürdürümcü lider, öncelikli olarak örgüt çalışanların görevlerini belirlemekte, yapıyı kurmakta, planlı ve programlı çalışmaya önem vermektedir (Akan, 2014:395). Bu liderler çalışanlarla sosyal ve psikolojik alışveriş içerisindeyler. Örgütsel amaçlara ulaşmak için izleyiciler ödüllendirilmekte veya cezalandırılmaktadır (Hoy ve Miskel, 2012). En özet tanımla sürdürümcü liderlik geçmişe daha bağımlı olan, hali hazırda süregelen rutin işleri yürüten liderlik stilidir.

2.5.3.3. Serbest bırakıcı liderlik stili

Bass (1990), serbest bırakıcı liderliği, liderliğin olmadığı veya liderin örgüt çalışanlarıyla etkileşimde bulunmadığı bir yaklaşım olarak ifade etmektedir. Serbest bırakıcı lider, odalarının dışına çıkmamakta, izleyenlerin ihtiyaçları ve gelişimleriyle ilgilenmemekte ve her şeyin olduğu gibi devam etmesini istemektedir. Serbest bırakıcı lider sorumluluk almamakta, kararları geciktirmekte, dönüt vermemekte, izleyicilerin ihtiyaçlarını karşılamak için bir çaba göstermemektedir (Hoy ve Miskel, 2012).

Bu liderlik tipindeki insanlar risk almaktan hoşlanmazlar. Serbest bırakıcı liderler yönlendirme yapmazlar; çünkü liderlik davranışlarına yönelik değillerdir. Liderin sözde var olduğu bir durumdur. Örgüt çalışanlarına sınırsız özgürlük alanı oluşturan lider anlamına gelmektedir (Gündüz ve Doğan, 2009).

Dönüşümcü liderler, çalışanlarıyla arasında kuvvetli bir bağ oluştururlar; Çalışanlarını örgütün menfaatleri konusunda yönlendirirler (Bass, 1990: 130). Çalışanlarını kendi kişisel çıkarlarından uzaklaştırarak örgütün başarısı için daha çok çalışmak ve fedakarlık yapmak konusunda derin bir şekilde etkilerler (Deluga, 1990: 193).

Bu liderlik tarzı; özellikle değişimin baş döndürücü şekilde yaşandığı, bilim ve teknolojinin son derece hızlı gelişip, yayıldığı; rekabetin çok sert yaşandığı, örgütlerin yerel ve global düzeyde başarılı olabilmeleri, sorunlarla başa çıkıp varlıklarını devam ettirebilmeleri, değişen şartlara hızlı uyum sağlayabilmeleri için hızlı ve esnek çözümler üretebilmeleri, bireysel özelliklere göre yönetim kurgusunun tekrar yapılandırıldığı, ekiple hareket ederek, takım ruhuyla çalışmaların başarıya ulaştırıldığı günümüz koşullarında, başarıya daha yakın olan bir liderlik anlayışıdır (Yukl, 1989: 271).

2.5.4. İzcilikte Liderlik Becerileri

- İletişim
- Onlara olanaklar tanımak
- Gereksinimlerini anlamak
- Grubun temsil edilmesi

- Faaliyetleri değerlendirmek
- Planlama yapmak
- Danışmanlık yapmak
- Etkili öğretim (URL2, 2014).

2.5.5. İzcilikte Liderlik Rolü

Liderlik bir rol veya görev gibi düşünülmemelidir. Liderlik, kişinin doğası gereği sahip olduğu bir vasıf dahi olsa nihayetinde bir roldür. Bu rol izcilik faaliyetleri içerisinde de uygulanmalıdır ve dolayısıyla bazı görevler gerektirmektedir. Bunlar:

Görev; Üstlenilen bir sorumluluğun yerine getirilebilmesi için bazı programlamalar yapılmalıdır. Bu süreç içerisinde kazanılan tecrübelerden yararlanılmalı, problemlerden ders alınmalıdır ve bunlardan öğrenilenler bir sonraki faaliyetlere de yansıtılmalıdır,

Grup; Bir eylemin başarılı olabilmesi, onu gerçekleştiren bireylerin bunu istek ve arzu ile yapmasına bağlıdır. Bu noktada kişinin liderlik özelliği devreye girer ve lider bütün katılımcıların etkin biçimde eylemde görev almasını sağlamaya çalışır. Düzenleme katılımcılar dikkate alınarak yapılır ve böylece katılımcılar kendilerini daha aktif ve değerli hisseder,

Birey; Faaliyetler süresince liderler üyeleri denetlemeli ve onlara inanç ve cesaret vermelidir. Eylemi gerçekleştiren kişi yaptığı görevin bilincinde olmalı ve gerekli bilgiyi lider sağlamalıdır. Bunun gerçekleştirilmesinde liderin katılımcıları tanıması, onların his ve becerilerini bilmesi gerekmektedir. Tüm bunlar izcilik organizasyonu içerisinde yapılan bütün faaliyetler için geçerlidir. Bu sayede izciliğin hedeflerine ulaşması mümkün olmaktadır,

2.5.6. İzci Liderlerinin Sorumlulukları

2.5.6.1. İzciye karşı rolleri ve sorumlulukları

- Lider izcisine örnek olacak biçimde davranır.
- İzcisine güven duyar.
- İzcinin sırlarını korur ve saklar.

- Her izciye adaletli davranır.
- Geniş bir bakış açısına sahiptir.
- İzcisini iyi tanır.
- Demokrasiden yanadır.
- İzcilerin problemleri ile ilgilenir.
- Rehberlik yapar.
- İzcilerin faaliyetlerini kontrol eder (TİF, 1996).

2.5.6.2. İzci ailelerine karşı rolleri ve sorumlulukları

- İzcinin ailesine güvenmelidir.
- Ailenin inançlarına karşı saygılı olmalıdır.
- İzcinin aile bireylerini yakinen bilir.
- İzcinin katıldığı organizasyonlara ailesini de çağırır.
- İzcilik kavramının tanıtımını yapar (TİF, 1996).

2.5.6.3. Topluma karşı olan roller ve sorumlulukları

- Lider sosyal hayatta aktiftir.
- Liderin toplumsal alanda saygındır.
- Lider hareketli ve canlı bir karaktere sahiptir.
- Toplumsal kurallara uygun hareket eder.
- Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlıdır.
- İzciliğin tanıtımında etkin rol alır.
- İzciliğin gelişimine katkı sağlar (TİF, 1996).

2.5.6.4. İzcilik teşkilatına karşı rolleri ve sorumlulukları

- Lider teşkilat içerisinde ast-üst ilişkisine dikkat eder.
- İzcilik ile alakalı resmi kurallara uygun davranır.
- Tertipli ve hazırlıklıdır.
- Bulunduğu rütbe ve yerin bilincindedir.
- Teşkilatın içerik ve işleyişine yönelik bilgi sahibidir (TİF, 1996).

2.5.7. Türkiye İzcilik Çalışmalarındaki Basamaklar, Liderleri ve Adlandırılmaları

Tablo 1. “Türkiye de İzcilik Çalışmalarındaki Basamak Liderleri ve Adlandırılmaları”

Küçük İzci (9-11 yaş İlköğretim) İlk Basamak	İzci (12-15 yaş İlköğretim) İkinci Basamak	Ergin İzci (16-20 yaş Lise)	Üniversite 20+ yaş Üniversite yılları
Aday Küçük İzci	Aday İzci	-	*
Küçük İzci	Yeni İzci	Etkin İzci	*
Bir Yıldızlı Küçük İzci	Kılavuz İzci	Üstün İzci	*
İki Yıldızlı Küçük İzci	Yetkin İzci	Seçkin İzci	*
Öbek başı yardımcısı	Obabaşı Yardımcısı	Obabaşı Yardımcısı	*
Öbek başı	Obabaşı	Obabaşı	*
	Kıdemli obabaşı	Kıdemli Obabaşı	*
	Genç lider	Genç lider	*
Kümebaşı yardımcısı	Oymakbaşı Yardımcısı	Ocakbaşı	*
Küme başı	Oymakbaşı	Yardımcısı	*
Wood Badge	Wood Badge	Ocakbaşı Wood Badge	
Sarı	Yeşil	Bordo	*
	Lider eğitim Yrd. Lider eğitimcisi	(LEY)- Üç tahta İşareti (LE) - Dört tahta işareti	

Yukarıdaki şekil içinde basamaklar, yaşları, aşama isimleri (sınıf isimleri) izci liderleri ünite liderleri, takılan fular renkleri ve lider eğitimciliği aşamaları gösterilmektedir. Bu yapı günümüzde Avrupa başta olmak üzere pek çok ülkede basamak sayısı artırılarak kullanılmaktadır. Şu anda pek çok ülkede basamak sayısının beş olduğu bilinmektedir. Minik izci, küçük izci, izci ergin izci büyük izci adlarla bu basamaklar adlandırılmaktadır. Ülkemizde de üniversite izciliği bir çalışma olarak 1985 yılında ODTÜ, 1987 yılında Hacettepe Üniversitelerinin başlamıştır. Ama şu ana değin bu çalışmanın aşama çalışmaları tamamlanamamıştır. Bu nedenle sadece bir kavram olarak ortada durmaktadır (TİF, 1996).

2.6. GÖNÜLLÜLÜK

2.6.1. Gönüllülük Nedir

Gönüllülük, kişilerin toplumsal bir bilinç ile herhangi bir kazanç beklentisi olmaksızın sahip olduğu tecrübe ve yetenek gibi özelliklerini, kendi isteği ile belirli kurumlarda yer alarak o kurumun hedeflerinin hizmetine sunması olarak nitelendirilebilir (Yaman, 2005:101).

Kişinin boş vakitlerini, herhangi bir ücret beklentisi olmadan, insanlar veya diğer canlılar için yardım faaliyetlerinde bulunarak değerlendirmesine gönüllülük denirken bu faaliyeti gerçekleştiren bireye ise gönüllü adı verilmektedir (Fernandez and Reguena,1999).

Latin dilinde “voluntas” olarak bilinen sözcük kökenli olan gönüllülük, iş ve özel hayat haricinde kişinin kendisine kalan boş vakitlerini kendi irade ve isteği ile, herhangi bir maddi beklenti içinde olmadan yardım faaliyetlerinde bulunarak değerlendirmesi anlamına gelmektedir (Sentedalps, 2006: 21).

Gönüllü katılım, genel olarak, sosyal hayatı şekillendirmek hedefiyle yapılan kişisel veya kitlesel eylemler anlamına gelmektedir (Cooper vd. 2006: 3-4). Gönüllülük, kar amacı gütmeyen kimi ilgili kurum veya kuruluşlara gönüllü olarak dahil olmak ile gerçekleşir. Gönüllü katılım içinde bulunulan coğrafya veya topluluk söz konusu olduğu zaman bir çok değişik biçimde görülse de, çoğu zaman pazar ve devlet arasında iki temelde görülür. Pazar temelinde bakıldığında gönüllülük, genellikle sivil toplum kuruluşları benzeri organizasyonlar içinde kurumsal biçimde gerçekleşirken, devlet temelinde ise toplumsal alanda fakat daha kişisel eylemler şeklinde görülür (Palabıyık, 2011: 4-7).

Gönüllülük faaliyetlerinin biricik niteliği, herhangi bir kar veya çıkar güdüsü olmadan ve herhangi bir maddi beklenti içine girilmeden kişinin bizzat kendi isteği ile bir organizasyona dahil olabilmesidir. Böylesi bir faaliyette kişinin yüksek bir sorumluluk duygusuna sahip olmadığı ve beklentisizce kendisine verilen görevi en iyi biçimde yapmaya çalışması gerekmektedir. Gönüllülük faaliyetlerine birey tek başına veya gruplar, örgütler, vakıflar, dernekler vb. yöntemler yoluyla da dahil olabilir.

Gönüllü katılımda ne kadar yoğun bir çalışma gerçekleştirilmiş olursa olsun yapılan iş karşılığında maddi bir kazanç elde edilmez. Gönüllü katılımda bulunan kişiler, işin başarıya ulaşması sürecinde vakit ve emek vererek kendi vasıflarını ortaya koyarlar. Bu sebepten ötürü, yetkili uzman ve gruplar gönüllü katılımda bulunacak kişilerin hedeflerini, gereksinimlerini vb. Niyetlerini belirleyerek fayda sağlamayı amaçlarlar (Auld ve Cuskelly, 2001).

Günümüzde konu ile ilgili araştırma yapan uzmanların hemen hemen hepsi gönüllülük faaliyetlerini bir boş vakit faaliyeti olarak değerlendirmektedir. Gönüllülük kavramsal olarak deneyim, tatmin ve ödül gibi anahtar sözcükler ile betimlenirken tatmin ve ödül sözcükleri artık daha ziyade kişiyi eğlendiren ve onu mutlu eden anlamına gelmektedir. Dolayısıyla günümüzde gönüllülüğü kişiye deneyim kazandıran, onu tatmin eden, ödüllendiren ve eğlendiren bir faaliyet olarak tanımlamak mümkündür (Stebbins, 1996a).

Ayrıca çocukların ve gençlerin gönüllülük uygulamalarına yönlendirilmesi ve uygulamaların teşvik edilmesi toplumsal anlamda da önemli yararlar sağlamaktadır. Bir ülkede genç nüfusun gönüllülük şiarıyla hareket etmesi ve gönüllü hizmetlerde aktif olarak yer alması ülke ve toplum içinde demokrasi anlayışının da doğru biçimde yerleşmesine hizmet edecektir (Bjällesjö, 2009: 26). Böylece gençlerin toplum içinde görünürlüğü ve toplumsal sorunlara karşı farkındalığı artacaktır.

Bugün, gönüllülük faaliyetleri ile uğraşan kişilerin çok daha nitelikli ve kalifiye kişiler olmaları, sosyal ve toplumsal anlamdaki duyarlılıkları ve çabaları ile gönüllülük kavramının daha da ön plana çıkmasına ve bu alanda da bir yönetim ihtiyacının doğmasına vesile olmuştur (Flood vd. 2005: 80). Bu yönetim şekli ile kastedilen gönüllü kişiler ile STK'ların iletişimini güçlendirmek ve akıcı biçimde yönlendirmek anlamına gelmektedir.

Gönüllülüğü, madden bir gelir elde etme amacı taşımadan, bireysel istek ve irade ile kişinin önem atfettiği bir olay veya eyleme katkı sağlaması ya da yardımcı olması şeklinde tanımlamak mümkündür (Van Til, 1988).

Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri gibi gelişmiş bölgelerde gönüllü kurum ve kuruluşların toplum içerisinde sayı ve etki alanı bakımından ileri seviyelerde olmaları, gençlerin bu kuruluşlara katılımlarını teşvik edici bir sebep olarak görülmektedir. Bu toplumlarda çocuk ve gençler çok erken yaşlarda gönüllülük

çalışmalarına katılmakta ve üniversite yıllarında bu etkinliklerini arttırmaktadırlar. Fakat yapılan araştırmalar gönüllülük katılımlarının gençler arasında lise-üniversitesi yılları boyunca yüksek bir oranda seyrederken, gençlerin iş hayatına atılmaları ile birlikte üçte bir oranına kadar düştüğünü göstermektedir (Galston, 2004: 263).

Fischer ve Schaffer (1993) ile Thompson ve Bono (1993), gerçekleştirdikleri araştırmalar sonucunda gönüllülük faaliyetlerini; bir alanda uzmanlaşma, bir grup içerisinde yer alarak aidiyet hissini tatmin etme, ilgi duyulan alanda aktif olarak görev alabilme, kişisel gelişim sağlama, sosyalleşme, ekip ruhunu yakalama ve bundan zevk alma, toplumsal alanda statü ve saygınlık kazanma gibi bir takım kazançlar elde etme amacıyla yapılan bir boş vakit faaliyeti olarak tanımlamışlardır.

Gönüllülük toplum açısından olduğu kadar bireysel açıdan da oldukça yarar getirmektedir. Gönüllü katılımın genç bireyler üzerindeki olumlu etkilerini dört başlık altında ele almak mümkündür (Hansen, 2008: 93);

- *Uzmanlık Gelişimi:* Eğitim ve iş hayatına dair bilgi kazanımı ve tecrübe edinimi.
- *Yöntemsel Gelişim:* Hızlı ve pratik düşünme yetisinin kazanılması, problemlerin çözümüne yönelik analitik düşünmeyi öğrenme ve edinilen yeteneği iletme imkanı.
- *Sosyal Gelişim:* Diğer gönüllü katılımcılar ve yardımda bulunulan bireyler ile yapılan karşılıklı iletişim, grup çalışmasına katılım ve empati kurma yeteneğinin gelişimi.
- *Kişisel Gelişim:* Organizasyonel bilinci, gözlem gücünü ve girişimcilik becerilerini artırma.

İlk zamanlarda boş vakit geçirme amaçlı yapılan tüm çalışmalar gönüllülük faaliyetleri olarak değerlendirilirken, ilerleyen zamanlarda gönüllülüğün boş zaman geçirme faaliyetlerinden birisi olduğu vurgulanmıştır. Henderson (1981;1984)'a göre gönüllülük; toplumsal fayda sağlama açısından gerçekleştirilmesi zaruri olan ve çoğu zaman dışarıdan gelen motivasyonlarla, ki bu bazen ücret ve kazanç elde edilmesi de olabilir, yerine getirilen bir aktivitedir.

Stebbins (1997: 17-25), gönüllülüğün büyük ve önemli vasıflara ihtiyaç duymayan, buna rağmen kişiye yarar sağlayacak nitelikte olan ve günlük hayatta rastlanılan gayriciddi gönüllülük faaliyetleriyle, yardımda bulunmak gibi, sıklıkla karıştırıldığını, fakat kavramsal olarak gönüllülüğün gerçekten bir boş vakit geçirme etkinliği olarak tanımlanabilmesi için eylemin sürekli olması ve bir iş olarak görülmesi gerektiğini söylemektedir.

Gönüllülük, sosyal bir davranıştır. Bilhassa, günümüzde çoğu firma ve topluluk kendi profesyonel çalışanlarının yanı sıra gönüllü katılımında bulunmak isteyen kişileri de gruplarına dahil etmektedir. Gönüllülükte bazı alınması gereken noktalar aşağıda belirtilmiştir:

- Kadın/erkek şahsın hareketi kişisel olmalıdır.
- Her ne şekilde olursa olsun gönüllü aktiviteyi kabul etmiş olmalıdır
- Bu aktivite mutlaka toplum için yararlı ve ilgi çekici bir çalışma olmalıdır.
- Birey gruptan bağımsız hareket edemez,
- Birey özverili ve önyargısız hareket etmek durumundadır (Fernandez and Recuena, 1999).

Gönüllülük davranışı üç ana esası içermektedir. Bunlar; faaliyetin özgür irade ve istek ile gerçekleşmesi, maddi bir gelir elde edilmemesi ve hem gönüllülere hem de diğer insanlara fayda sağlamasıdır. Gönüllü genç bireyler üzerinde yapılan bir çalışmaya göre, maddi olanakları sınırlı olan gençler arasında gönüllülük faaliyetlerinde bulunmanın yeni iş fırsatları doğurabileceğine dair inançtan beslendiği ortaya konmuştur. Bunun sebebi, gönüllülük ile elde edilen deneyimin kişinin kariyerine katkıda bulunacağı beklentisidir. Gönüllülük yoluyla gerçekleşen etkili iletişimde bulunma, sosyalleşme, kendine güvende artış, bilgi ve tecrübe edinme, yardım faaliyetlerinde bulunma, proje hazırlama ve sunma deneyimleri gibi edinimler gençlerin mesleki yeterliliklerine pozitif etkide bulunmaktadır. Dahası, bu pozitif etki yalnızca bireysel bazda değil toplumsal düzeyde de görülmektedir. Gönüllülük yoluyla kültürlerarası iletişim ve etkileşim ile duyarlılık ve farkındalık artmaktadır. Gönüllü genç, bireysel ve örgütsel bazda sahip olduğu kaynak oranında gönüllülük faaliyetlerinde başarı gösterebilmektedir (McArtur, 2011: 15). Çıkar beklemezsizin yapılan gönüllülük faaliyetlerine katılan gençlerin özelliklerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

- Toplum-devlet ilişkisinde birleştirici bir rol üstlenirler.
- Toplum-devlet arasında köprü görevi görürler
- Toplum-devlet ilişkisinde iletişimi kolaylaştırırlar.
- Yapılan faaliyetlerin toplum nezdindeki görünürlüğünü arttırlar.
- Yapılan faaliyetlerin başarısına katkıda bulunurlar.
- Yapılan faaliyetlerin kullanımlarını etkileştirirler.
- Gönüllü olarak katılım sağladıkları kurumda çalışan diğer bireylerin motivasyonlarını arttırlar.
- İnsan kaynaklarını güçlendirirler.
- Ülke içinde ve toplumsal çapta kalkınma çalışmalarına destek verirler (Fazlıoğlu ve ASPB, 2013: 71-73).

2.6.2. Sporda Gönüllülük

Sporda gönüllülük kavramı, farklı platformlarda ve şartlarda yaşanmaktadır. Çevremizde gelişen her türlü spor etkinliğine gönüllü katılım sağlanabilmektedir. Ülkelerarası spor etkinliklerinde ve olimpiyatlarda da gönüllü katılımında bulunan kişiler neredeyse işin ehli olan insanlar kadar aktif biçimde yer almaktadırlar (Fernandez and Recuena, 1999).

Sporda gönüllülük çalışmalarının belli bir sistem içerisinde uygulanması ve organizasyonlarının ihtiyaçlarına göre aktif hale getirilmesi, hem spor etkinliklerine katılımı arttıracak hem de toplumsal spor bilincinin yükselmesini sağlayacaktır (Sertbaş, 2006: 32).

Gönüllü bireyi, spor faaliyetlerinde gönüllü bir şekilde rol almaya motivasyonunda kişisel gelişim, toplumsal gelişim, organizasyonda, kişisel yaşamda veya iş hayatında başarı hedefi ve çevresel faktörler etkili olabilmektedir.

2.7. MOTİVASYON

2.7.1. Motivasyon Nedir

Motivasyon, bireysel ihtiyaçlarını tatmin etme güdüsü ile koşullanmış çalışanın organizasyonel amaçlara ulaşmak için harcadığı çabadır. Çalışanın motivasyon

düzeyi, kurumdan sağladığı maddi ve manevi kazançların, bireysel ihtiyaçlarını ne ölçüde giderdiğine bağlıdır. Yani motivasyon, bir ihtiyacı gidermek için gerekli davranışları başlatan kuvvettir (Er, 2004: 11).

Motivasyon, temel olarak bireyleri iş yapmaya teşvik etmek, onu aktifleştirmek ve bunu kendi irade ve isteği ile yapmasını sağlamak olarak özetlenebilir.

Motivasyon, esas olarak kişiye gösterilen tutumlar ve kişinin işine yönelik olarak duygu ve düşünceleri ile alakalıdır (Keenan, 1996: 5).

Psikoloji biliminde davranışın açıklanmasında kullanılan kavramlardan biri olarak motivasyon içten gelen itici kuvvetlerle belli bir hedefe doğru yönelen, belli bir gayesi olan davranışlar için kullanılır. Buna göre insanlar ihtiyaçlarını tatmin ederken dürtülerinin gösterdiği amaçlar doğrultusunda hareket ederler. Fakat, bu davranışlar her zaman örgütsel amaçlara uygun olmayabilir. O halde bu davranışların söndürülmesi ve örgütsel amaçlara uygun olan davranışların da pekiştirilmesi gerekir. Bunun nasıl olacağı konusunda da bize motivasyon yol göstermektedir (Tevrüz, 1997: 36).

Motivasyon alanında öncü çalışmaları gerçekleştiren isimler arasından önde gelenlerden biri Abraham H. Maslow'dur. Maslow, bireylerin gereksinimlerine yönelik olarak yazmış olduğu bir çalışmada bireylerin gereksinimleri beş grup halinde sınıflandırmıştır. Bu gereksinimler kendi içlerinde bir hiyerarşiye sahiptir ve en alt sırada yer alan başat gereksinimin tatmin edilmesinden sonra bireyin diğer üst aşamalardaki gereksinimlerini giderme ihtiyacı duyduğu belirtilmiştir.

Şekil 3: Maslow' un İhtiyaçlar Hiyerarşisi

Bu ihtiyaçlar (URL8):

Fizyolojik ihtiyaçlar: Bu kategorideki gereksinimler kişide doğası gereği var olan dürtülerden kaynaklanmaktadır. Örneğın, karnını doyurmak, dinlenmek, nefes almak gibi gereksinimler bunlardan bazılarıdır,

Güvenlik ihtiyaçları: Her birey öncelikli olan can güvenliğının ardından ise sahip olduğu metaların güvenliğini sağlama gereksinimi duyar. İnsanoğlu yaratılışından ötürü bağımsızlığına ve mülkiyetine düşkündür. Bu sebepler, diğer kişilerden gelebilecek tehditler karşısında korunma ihtiyacı duyar. Dahası yaşlanma, hastalanma, işsiz kalma gibi diğer olası tehlikelere yönelik de kendisini güven içinde hissetmek ister,

Sevgi ve aidiyet ihtiyacı: Fiziken ve güvenlik alanındaki gereksinimlerin karşılanmasının ardından kişide toplumsal hayata yönelik bir takım gereksinimler görölmeye başlar. Buna örnek olarak; sevgi gösterme, sevgi gösterilme, aidiyet duygusunun tatmini gibi duygular verilebilir,

Saygı ihtiyacı: Her birey sevgi gereksiniminin yanı sıra diğer insanlar tarafından saygı gördüğünü de hissetmek ihtiyacıdır. Kişi başat olan gereksinimlerini ve bunları takiben sevgi ve ait olma hislerini özümstedikten sonra, toplumsal hayatta yükselme, saygı duyulma ve takdir görme gibi bir takım gereksinimleri gidermek ister. Maslow'a göre bu gibi gereksinimler saygı görme başlığı altında yer almaktadır,

İdeallerini ve yeteneklerini gerçekleştirme ihtiyacı: Fiziken ve güvenlik anlamında başat olan gereksinimlerini ve yukarıda yer alan diğer gereksinimlerini gidermiş olan kişi nihayetinde hedeflerini ve becerilerini yerine getirmek istemektedir. İşte bu son düzeyde artık kişi hayallerine ve hedeflerine ulaşmaya ve bu süreçten zevk almaya daha büyük bir değer vermeye başlar,

Bu ihtiyaçların yanı sıra bireyi motive eden başka unsurlar da elbette ki vardır. Bunlardan biri *Gelir (Ücret)* dir. İnsanların çoğu için daha yüksek gelir elde etme olanağı, çalışmak ve işbirliği elde etmek için önemli bir motivasyon tekniğidir. Gelir arayışı birçokları için motivasyon kaynakları arasında en önde gelenlerdir. Bu motivasyon kaynağının uygulanışı, daha yüksek bir gelir vaadi olabileceği gibi düşük gelir tehdidi şeklinde de görülebilir. Fakat bu uygulama ile yüksek motivasyon sağlanabileceği gibi kişide moral ve motivasyon düşüklüğüne de

sebebiyet verebilir (Ergül, 2005: 71). Bir diğer motivasyonu etkileyen unsur; *ekonomik güvenliğin sağlanmasıdır*. Ekonomik güvenlik motivasyonu kişilerin bireysel olarak emeklilik, kaza vb. Sigortaların yaptırılmasına yönelik talebe karşılık gelir. Her ne kadar günümüzde bu sigortaların birçoğu devlet kurumlarınca karşılanıyor olsa da yüksek ve sürekli bir ekonomik güvenlik vaadi pek çok kişi için motivasyon arttırıcı bir unsur olacaktır. Kişiye verilen güvenlik hissi ve destek onun çok daha istekli bir biçimde organizasyona katkı sağlamasını sağlar. Fakat bu desteğin sağlanmadığı durumlarda kişilerin hayata ve kuruma karşı güvenlerinin düşmesi beklenebilir (Norfolk, 1989). Güvenlik ihtiyaçları fizyolojik ihtiyaçlar gibi sürekli değildirler, tatmin edildiğinde sona ererler. Güvenlik ihtiyacı fazlaca güvenlik altına alınır, kişiler için zararlı olabilir. Bir kimsede, bir işyerinde çalışsa da çalışmada da nasıl olsa her durumda ücretini alacağı duygusu uyandırılırsa, rasyonel iş yapma ve yaptırma olanakları yitirilmiş olacaktır. Bu ihtiyaçları fazlaca karşılamamanın başka bir sakıncası da, bu güveni sağlayan kişi ya da örgüte aşırı olarak bağlanması söylenebilir. Böyle durumlarda kişi üretkenlikten düşebilir. İnsan, başka birine bağlı ve borçlu olursa kendi kendine değer verme ve yaratma gibi yüksek düzeyde ihtiyaçlar tatmin edilemeyecek ve insan kişiliğinden önemli şeyler kaybedebilecektir Aynı şekilde *rekabet* de motivasyonu etkileyen unsurlar arasında önemli bir yere sahiptir. Kimilerine göre rekabet hayatın sıradanlığından bir miktar uzaklaşma ve macera sağlaması açısından önemli bir motivasyon kaynağıdır (Ergül, 2005: 73). Son olarak motivasyonu etkileyen unsurlar *statü* ve *terfi* unsurudur. Toplumda kendisine karşı saygı gösterilmesini arzu eden birey, kuşkusuz belirli bir statüye sahip olmak isteyecektir. İçinde bulunduğu kurum veya organizasyonda yaptığı işlerin takdir edilmesi, değer görmesi, daha fazla yetki ve sorumluluk verilmesi kişinin toplumsal statüsünde bir yükselme sağlayacak, dolayısıyla motivasyonunu arttıracaktır (Ergül, 2005: 75).

2.7.2. Gönüllülük ve Motivasyon

Birçok gönüllüyü organizasyonlarda görev almaya yönlendiren bir çok sebep vardır. Kendi kişisel becerilerini geliştirmek ve organizasyon sürecinde değerlendirmek, faaliyetlere destek olmak, çevrede gelişme sağlamak, kişinin sosyal hayatına olumlu etkilerde bulunmak, iş yaşamına olumlu katkılar gibi hedefler kişileri spor ile alakalı etkinliklerde gönüllü olmaya ve sorumluluk almaya

yönlendirmektedir. İşte bu noktada araştırmacıların önem gösterdikleri konu, bireyleri spor organizasyonlarında gönüllü olarak görev yapmaya yönlendiren motivasyonel faktörlerin hangileri olduğudur. Kişileri gönüllü katılımda bulunmaya teşvik eden motivasyonel faktörlerin tespit edilmesi spor ile ilgili faaliyetlerde yönetimsel metotların belirlenmesinde ve inovatif fikirlerin ortaya konmasında mühim bir konu olarak öne çıkmaktadır.

Gönüllü katılım sağlayan genç bireyleri bu eyleme yönlendiren çeşitli motivasyonel faktörler bulunmaktadır. Genç bireyler okul ve okul-dışı faaliyetlerinden kalan boş vakitlerinde kendilerini geliştirmek, sosyalleşmek ve faydalı bir şeyler yapabilmek gibi güdülerle gönüllülük çalışmalarında yer almaktadır.

Horton-Smith (1981), değişik gruplar üzerinde gönüllülük motivasyonunun kaynağına dair “fedakarlık” ile “egoistlik” olarak adlandırılan iki boyutlu bir model ortaya koymuşlardır. Gillespie ve King (1985), gerçekleştirdikleri araştırmada benzerlik gösteren bir sonuca varmışlardır. Bu araştırmalar kısıtlı olmalarına rağmen literatüre anlamlı bir katkı sağlamışlardır.

Cnaan ve Goldberg-Glen (1991), gönüllü motivasyonuna dair yaptıkları araştırmalarda, motivasyonun ne olduğu ve nasıl gruplanması gerektiğine odaklanmışlardır. Yaptıkları araştırmalarda gönüllülere motivasyon sağlayan 28 güdü içeren “Motivation to Volunteer - MTV” isimli bir model ortaya koymuşlardır. Bu araştırmalarının sonucunda, kişilerin ödül ve fedakarlık karşılığında gönüllülük faaliyetlerinde buldukları ortaya çıkmıştır. Araştırma, gönüllülük katılımının birbirinden farklı ve çok çeşitli güdülerle motive edildiğini göstermesi açısından kayda değer bulunmaktadır.

1990’lı yıllarda ise Clary ve Snyder (1992) tarafından gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda gönüllü motivasyonuna dair altı farklı boyut saptanmıştır. Volunteer Functions Inventory (VFI) olarak adlandırılan modelin boyutları;

- Değerler (Yardımcı/faydalı olma güdüsü ile eyleme geçme)
- Anlama (Bilgi edinme amaçlı gönüllülük hareketlerine dahil olma)
- İş (Yeni kariyer fırsatlarına ulaşma amaçlı gönüllülük eylemlerinde bulunma)
- Sosyal (Etkileşim ve iletişim güdüsü ile harekete geçme)
- Saygı (Saygınlık edinme ve/veya arttırma)
- Koruyucu (Olumsuz his ve olaylardan kaçınma)

Avustralya’da yapılan araştırmalarda, bireylerin spor organizasyonlarında görev almalarını sağlayan birçok farklı neden olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenlerden bir kısmı; yeni beceriler kazanma, başkalarına yardım etme, kariyer geliştirme, bir takıma ait olma, toplumsal sorumluluk olarak rneklenebilecektir (URL9).

Ayrıca gönüllüleri organizasyonlarda görev almaya yönlendiren motivasyonel faktörler incelendiğinde ise, egoizm, yeni beceriler kazanma, sosyal ve toplumsal sorumluluk, boş zaman değerlendirme olarak tespit edilmiştir. Spor organizasyonlarının toplumsal yaşam içerisindeki gücü, bireyleri gönüllü katılıma yönlendirmekte etkili olmaktadır (URL9).

2.7.3. Motivasyonel Faktörler

2.7.3.1. Materyal etkenler faktörü

Olguların, kariyer geliştirme, sosyal statü kazanma, sosyal kazanç elde etme özelliklerini kapsar.

2.7.3.2.Dış etkenler faktörü

Olguların, toplumsal gelenekleri ve değerleri özelliklerini kapsar

2.7.3.3. Amaç faktörü

Olguların, Organizasyonun başarıya ulaşmasında katkıda bulunma isteği özelliklerini kapsar.

2.7.3.4.Egoizm faktörü

Olguların, sosyal iletişim, kendini gerçekleştirme, takdir edilme, başarı özelliklerini kapsar.

2.7.3.5.Boş zaman aktivitesi faktörü

Olguların boş zaman değerlendirme isteğini içerir.

(Strigas ve Jackson, 2003).

BÖLÜM III

GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma, Marmara Bölgesi' nde yaşayan izci liderlerinin izcilik faaliyetlerine katılma nedenlerinin bağımsız değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek üzere, gerçek bilgiyi araştırmacıdan bağımsız tutan nicel yöntemleri temel olarak hazırlanmıştır. Nicel yöntemler kapsamında genel tarama deseni kullanılmıştır.

Bu araştırmada da, izci liderlerinin izcilik faaliyetlerine ne amaçla katıldıklarını ortaya koymak amaç edinildiği için, anket yöntemi kullanarak saha araştırması yöntemi kullanılmıştır.

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini, Marmara Bölgesi' nde yaşayan İzci Liderleri oluşturmaktadır. Toplam n=110 anket uygulanmış 25 tane anket eksik cevaplar sebebiyle araştırmacı tarafından çalışmadan çıkarılmıştır. Araştırmacı tarafından n=85 anket istatistiksel değerlendirilmeye alınmıştır. Çalışmanın örneklemini, n=19 kadın ve n=64 erkek toplamda n=85 gönüllü izci lideri oluşturmaktadır.

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Çalışmada katılımcıların faaliyetlere katılım nedenlerini belirlemek amacıyla "Strigas ve Jackson (2001)" tarafından geliştirilen, Sertbaş, K. tarafından 2006

yılında Türçeye uyarlanan ve 40 sorudan oluşan MSSV (Motivational Scale for Sport Volunteers) “Spor Gönüllüleri Motivasyon Ölçeği” kullanılmıştır. Örneklem seçiminde kolayda örnekleme yöntemi, verilerin toplanmasında ise yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS paket programı aracılığıyla Kruskal Wallis, Man Whitney ve tamamlayıcı istatistikler kullanıldı. Türkçe ye çevrilen anket Marmara Bölgesi’ nde yaşayan gönüllü izci liderlerine uygulanmıştır. Anket uygulamasından sonra istatistiksel değerlendirmeler yapılmıştır.

Araştırmada uygulanan anket 2 bölüm ve 50 sorudan oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik özellikler ile ilgili sorular, ikinci bölümde ise motivasyonel faktörler ile ilgili sorular bulunmaktadır. Birinci bölümdeki sorular araştırmacı tarafından hazırlanan sorulardan, ikinci bölüm ise “Strigas ve Jackson (2001)” tarafından geliştirilen, Sertbaş, K. tarafından 2006 yılında Türçeye uyarlanan anket sorularından oluşmaktadır. Uygulanan anketin Türkiye’deki anlaşılabilirliğini değerlendirmek amacıyla faktör analizi uygulaması yapıldı.

Elde edilen anketin son haline göre yapılan faktör analizi ve sonuçları aşağıda gösterilmiştir. Anket uygulamasında soru 4, soru 5, soru 36, soru 15, soru 37, soru 25 ve soru 12 çıkarılarak yapılan Faktör analizinde belirlenen 5 faktör üzerinde değerlendirmeler yapıldı.

Spor Gönüllüleri Motivasyon Ölçeğine faktör analizi uygulaması yapılarak alt boyutları saptandı, yine ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik analizi güvenilirlik analizi uygulanarak değerlendirildi. Sonuçlar % 95’lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirildi.

Spor gönüllüleri motivasyon özelliklerini değerlendiren ölçek Varimax rotasyonu uygulanıp faktör analizine sahip tutulduğunda 5 faktör altında sorularımızı toplayabileceğimizi görmekteyiz. Bu 5 faktör ölçeğin varyansının % 50,73’ünü açıklamaktadır.

3.4. VERİLERİN ANALİZİ

Araştırmamızda 19'u bayan, 66'sı erkek olan 85 izci liderine yukarıdaki anket soruları yöneltilmiştir. 19'u bayan olan katılımcıların yaş aralığı 25 ile 51 arasında değişmektedir. 66'sı erkek olan katılımcıların yaş aralığı 19 ile 58 olarak tespit edilmiştir.

3.4.1. Spor Gönülleri Motivasyon Ölçeğinin Faktör Analizi Sonuçları

Motivasyon ölçeğimizin 33 maddesi 5 alt boyutu vardır. Alt boyutları şöyledir:

- *Materyal Etkenler Faktörü*: Olguların, kariyer geliştirme, sosyal statü kazanma, sosyal kazanç elde etme özelliklerini kapsar. 7 maddeden oluşan bu boyutun maddeleri şunlardır: 11, 7, 26, 10, 14, 8, 21
- *Dış Etkenler Faktörü*: Olguların, toplumsal gelenekleri ve değerleri özelliklerini kapsar. 7 maddeden oluşur bu boyutun maddeleri şunlardır: 34, 31, 23, 32, 28, 18, 40
- *Amaç Faktörü* : Olguların, Organizasyonun başarıya ulaşmasında katkıda bulunma isteği özelliklerini kapsar. 7 maddeden oluşur bu boyutun itemleri şunlardır: 38, 39, 29, 19, 33, 30, 20
- *Egoizm Faktörü* : Olguların, sosyal iletişim, kendini gerçekleştirme, takdir edilme, başarı özelliklerini kapsar. 7 maddeden oluşur, bu boyutun itemleri : 22, 1, 2, 27, 6, 3, 14
- *Boş Zaman Aktivitesi Faktörü*: Olguların boş zaman değerlendirme isteğini içerir. 5 maddeden oluşur, bu boyutun itemleri: 16, 9, 24, 17, 35

Tablo 2: Faktör Analizi Matrisi

Faktör 1: Materyal Etkenler Faktörü

α : 0,85 Ort: 3,95±0,80 % Var: 23,461	Faktör Katsayısı
Bu organizasyonda gönüllü olarak çalışmam benim özgeçmişimde (CV) etkili olur.	0,814
İş yaşamımda ve kariyerimde bana yardımcı olacak yeni bağlantılar kurmak istedim.	0,763
İş yerim/okulum, bu organizasyonda gönüllü olarak görev yaptığım için bana ekstra avantajlar sağlayacak.	0,760
Bu organizasyonda gönüllü olarak çalışmak prestij getirecek.	0,686
İş yaşamımda ve kariyerimde yeni deneyimler kazanmak istedim.	0,637
Bu gönüllü aktiviteyi yaparak takdir edilmek istedim	0,509
Becerilerimi ve yeteneklerimi geliştirmek istedim.	0,406

Faktör 2: Dış Etkenler Faktörü

α : 0,779 Ort: 1,91± 0,76 % Var: 12,844	Faktör Katsayısı
Benim için önemli olan aile ve toplum bireyleri de bu organizasyonda gönüllü oldular.	0,780
Başkaları tarafından istendiği için, bu organizasyonda gönüllü olarak katıldım.	0,757
Çevremde, gönüllü olan birçok insan var.	0,630
Benim için önemli olan aile ve toplum bireyleri tarafından takdir edilmeyi istedim.	0,611
Bu organizasyonda gönüllü olmamda, ücretsiz dağıtılan, t-shirt, şapka vb. etkili oldu.	0,587
Spor organizasyonlarında gönüllü olmada bir aile geleneğini devam ettirmek istedim.	0,544
Bağlı bulunduğum iş / okul bu organizasyona gönüllü olarak katkıda bulunmamı bekliyor.	0,539

Faktör 3: Amaç Faktörü

α : 0,788 Ort:4,23±0,61 % Var: 5,907	Faktör Katsayısı
Gönüllü oldum çünkü, bu organizasyon bizim milli değerlerimizi, imajımızı ve manevi mirasımızı yansıtıyor.	0,737
Bu organizasyonun başarısına katkıda bulunmak istedim.	0,696
Topluma, benimde bir faydam olmasını istiyorum.	0,688
Bu organizasyona karşı gerçekten duyarlıyım.	0,620
Bu organizasyonda gönüllü olmak benim çaba ve dikkatime değer.	0,607
Gönüllülük kendimi iyi hissetmemi ve motivasyonumu artırır.	0,563
Bu organizasyonda gönüllü olmak, organizasyon komitesine, bazı hizmetleri daha ekonomik koşullarda sunma imkanı sağlayacaktır	0,499

Faktör 4: Egozim Faktörü

α : 0,770	Ort: 3,87±0,68	% Var: 6,606	Faktör Katsayısı
Diğer gönüllülerle arkadaşlık kurmak istedim.			0,689
Gönüllülük daha iyi bir sosyal çevre yaratıyor.			0,682
Gönüllülük sayesinde kendimi daha az yalnız hissediyorum.			0,623
Diğer gönüllülerle iletişim kurmak istedim.			0,605
Farklı yaş gruplarında, farklı insanlarla birlikte çalışmak istedim.			0,591
Gönüllü aktiviteler bana enerji veriyor.			0,578
Yeni ilgi alanları keşfetmek istedim.			0,493

Faktör 5: Boş Zaman Aktivitesi Faktörü

α : 0,753	Ort: 2,35±0,91	% Var: 3,917	Faktör Katsayısı
Gönüllü olmak, kendi sorunlarımdan iyi bir kaçış yoludur.			0,757
Günlük hayatın sorumluluklarından uzaklaşmak istedim.			0,730
Günlük hayatın yoğunluğundan ve stresinden uzaklaşmak istedim.			0,729
Hayatın hızlı temposunu yavaşlatmak istedim.			0,626
Gönüllü oldum çünkü, geçmişe göre şu anda daha fazla boş zamanım var.			0,384

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. ARAŞTIRMAYA KATILAN MARMARA BÖLGESİ'NDEKİ İZCİ LİDERLERİNİN KİŞİSEL ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmaya katılan izci liderlerinin cinsiyet, öğrenim durumları, yaş grupları, sosyo-ekonomik durum, faaliyetlere ayırdıkları zaman, sivil toplum kuruluşlarına üyelik durumları ve lisanslı spor yapıp yapmadıkları değişkenlerine ait yüzde ve frekans dağılımları tablo ve şekiller halinde sırası ile aşağı da verilmiştir. Elde edilen sonuçlar ise tablo altlarında sonuçlara uygun olarak açıklanmış ve sayılı değer bakımında anlamlı farklılık görülen durumlar belirtilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları

Cinsiyet	f	%
Erkek	66	77,6
Kadın	19	22,4
Toplam	85	100

Tablo 3 deki bulgulara göre çalışmaya katılan gönüllü izci liderlerinin %77,6 (n=64) sının erkek % 22,4 (n=19) ünün ise kadın olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Öğrenim Durumlarına Göre Yüzde Ve Frekans Dağılımları

Öğrenim Durumu	f	%
Lise	9	10,6
Üniversite	57	67,1
Lisansüstü	19	22,3
Toplam	85	100

Tablo 4 de ki bulgulara göre katılımcıların öğrenim durumlarına bakıldığında % 10,6 (n=9) sının lise mezunu, % 67,1 (n=57) inin üniversite mezunu olduğu, % 22,3 (n=19) unun lisansüstü eğitim gördükleri gözlenmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları

Yaş	f	%
20 - 29	22	25,8
30 - 39	30	35,2
40 ve üzeri	32	37,6
Diğer	1	1,17
Toplam	85	100

Tablo 5 deki bulgulara göre çalışmaya katılan gönüllülerin % 25,8 (n=22) si 20 – 29 yaş aralığında, % 35,2 (n=30) si 30 – 39 yaş aralığında, % 37,6 (n=32) si 40 ve üzeri yaşlarda olduğu gözlenmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların Meslek Gruplarına Göre Yüzde ve Frekans Değerleri

Meslek	f	%
Öğretmen	64	75,2
Özel Sektör	19	22,3
Diğer	2	2,35
Toplam	85	100

Tablo 6 deki bulgulara göre katılımcıların % 75,2 (n=64) inin öğretmen, % 22,3 (n=19) unun özel sektör de çalıştıkları gözlenmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Aynı İş Yerinde Çalışma Sürelerine Göre Yüzde Ve Frekans Değerleri

İş Yerinde Çalışma Süresi	f	%
3 ay	2	2,3
6 ay	1	1,1
1 yıl	3	3,5
2 yıl	13	15,2
3 yıldan fazla	63	74,1
Diğer	3	3,5
Toplam	85	100

Tablo 7 deki bulgu sonuçlarına göre çalışmaya katılan gönüllülerin % 2,3 (n=2) ünün 3 aydır, % 1,1 (n=1) sinin 6 aydır, % 3,5 (n=3) sinin 1 yıldır, % 15,2 (n=13) unun 2 yıldır, % 74,1 (n=63) sinin 3 yıldan daha fazladır aynı iş yerinde görev yaptıkları gözlenmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların Gönüllü Aktiviteye Harcadıkları Zamana Göre Yüzde Ve Frekans Değerleri

Gönüllü Aktiviteye Harcanan Zaman	f	%
Yarım gün (ya da daha az)	24	28,2
Tam gün	26	30,5
2 gün	14	16,4
3 gün	3	3,5
Özel nedenler	17	20,0
Diğer	1	1,1
Toplam	85	100

Tablo 8 da ki bulgulara göre katılımcıların % 28,2 (n=24) sı yarım günlerini, %30,5 (n=26) ı tam gününü, % 16,4 (n=14) si haftanın 2 gününü, % 3,5 (n=3) sı haftada 3 gününü gönüllü aktiviteye ayırırken, % 20,0 (n=17) si özel nedenlerden dolayı katıldıklarını belirttikleri gözlenmiştir.

Tablo 9. Katılımcıların Sivil Toplum Kuruluşlarına Üyeliklerine Göre Yüzde Ve Frekans Değerleri

Sivil Toplum Kuruluşlarına Üyelik	f	%
Evet	64	75,3
Hayır	21	24,7
Toplam	85	100

Tablo 9 bulgularına göre katılımcıların % 75,3 (n=64) ü Sivil Toplum Kuruluşlarına üye olduklarını belirtmiş, % 24,7 (n=21) sinin ise Sivil Toplum Kuruluşlarına üye olmadıkları gözlenmiştir. Gönüllü katılımcıların çoğunluğunun izcilik faaliyetlerine boş zamanlarında katıldıkları düşünülerek spor, rekreasyon ve

toplumsal organizasyonlarla ilgili çalışmalar yürüten Sivil Toplum Kuruluşuna üye oldukları söylenebilir.

Tablo 10. Katılımcıların Lisanslı Spor Yapıp Yapmadıklarına Göre Yüzde ve Frekans Değerleri

Lisanslı Sporcu	f	%
Evet	55	64,7
Hayır	30	35,3
Toplam	85	100

Tablo 10 bulgularına göre katılımcıların % 64,7 (n=55) sinin lisanslı olarak spor yaptıkları, % 35,3 (n=30) ünün lisanslarının olmadığı gözlenmiştir.

Tablo 11. Spor Gönüllüleri Motivasyon Ölçeği Alt Boyutları

	Materyal Etkiler	Dış Etkiler	Amaç	Egoizm	Boş Zaman Aktivitesi
Ortalama	2,6111	2,2560	3,7509	3,9267	3,0765
Standart Sapma	,68406	,73194	,61451	,79131	,90890
Madde Sayısı	7	7	7	7	5
Cronbach's Alpha	,720	,684	,678	,853	,713
Toplam	,829				

Spor Gönüllüleri Motivasyon Ölçeği nin alt boyutları arasında en yüksek ortalamaya sahip değişkenin “Egoizm (3,9267)” olduğu ve bunu sırasıyla Amaç (3,7509), Boş Zaman Aktivitesi (3,0765), Materyal Etkiler (2,6111) ve Dış Etkiler (2,2560) değişkenlerinin takip ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Ölçekte yer alan tüm ifadeler için Cronbach's Alpha seviyesinin kabul edilebilir bir seviyede olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 12. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Faktör Analiz Sonuçları

Faktör	Cinsiyet	n	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Materyal Etkiler	Erkek	66	41,87	2763,50	552,50	,431
	Kadın	19	46,92	891,50		
Dış Etkiler	Erkek	66	44,09	2910,00	555,00	,446
	Kadın	19	39,21	745,00		
Amaç	Erkek	66	46,30	3056,00	409,00	,021
	Kadın	19	31,53	599,00		
Egoizm	Erkek	66	40,14	2649,00	438,00	,045
	Kadın	19	52,95	1006,00		
Boş Zaman Aktivitesi	Erkek	66	38,71	2555,00	344,00	,003
	Kadın	19	57,89	1100,00		

Materyal etki ortalama puanları kadın liderlerde daha yüksektir. Dış etkiler yüzünden lider olan erkeklerin ortalama puanları kadın katılımcılara göre daha yüksek bulunmakla birlikte materyal ve dış etkiler boyutlarının cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. İzci liderliğini bir amaç olarak gören katılımcılar arasında erkeklerin ortalama puanları yüksek olmakla birlikte, Egoizm ve boş zaman aktivitesi boyutlarında kadın katılımcıların ortalama puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Amaç, egoizm ve boş zaman aktivitesi boyutlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı ifade edilebilir.

Tablo 13. Katılımcıların Meslek Değişkenine Göre Faktör Analiz Sonuçları

Faktör	Meslek	n	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Materyal Etkiler	Öğretmen	66	39,73	2543,00	463,00	,115
	Özel Sektör	19	49,63	943,00		
Dış Etkiler	Öğretmen	66	41,07	2628,50	548,50	,517
	Özel Sektör	19	45,13	857,50		
Amaç	Öğretmen	66	41,88	2680,50	600,50	,935
	Özel Sektör	19	42,39	805,50		
Egoizm	Öğretmen	66	39,52	2529,00	449,00	,084
	Özel Sektör	19	50,37	957,00		
Boş Zaman Aktivitesi	Öğretmen	66	37,43	2395,50	315,50	,001
	Özel Sektör	19	57,39	1090,50		

Araştırmaya katılan, çoğunluğunun mesleği öğretmenlik olan katılımcıların meslek grupları değişkenine göre Spor Gönüllüleri Motivasyon Ölçeği alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. ($p>0,05$)

Tablo 14. Katılımcıların Lisanslı Sporcu Olma Durumları değişkenine Göre Faktör Analiz Sonuçları

Faktör	Lisanslı Sporcu	n	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Materyal Etkiler	Evet	55	44,65	2455,50	734,500	,404
	Hayır	30	39,98	1199,50		
Dış Etkiler	Evet	55	44,72	2459,50	730,500	,383
	Hayır	30	39,85	1195,50		
Amaç	Evet	55	45,23	2487,50	702,500	,258
	Hayır	30	38,92	1167,50		
Egoizm	Evet	55	43,89	2414,00	776,000	,651
	Hayır	30	41,37	1241,00		
Boş Zaman Aktivitesi	Evet	55	42,63	2344,50	804,500	,850
	Hayır	30	43,68	1310,50		

Katılımcıların lisanslı sporcu olma ve olmama durumlarına göre Spor Gönüllüleri Motivasyon Ölçeği alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. ($p>0,05$)

Tablo 15. Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Analiz Sonuçları

Faktör	Yaş	n	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Materyal Etkiler	20 -29	22	44,18	2	,196	,907
	30-39	30	41,17			
	40 ve üzeri	32	42,59			
Dış Etkiler	20 -29	22	42,75	2	,549	,760
	30-39	30	44,77			
	40 ve üzeri	32	40,20			
Amaç	20 -29	22	42,73	2	,009	,996
	30-39	30	42,17			
	40 ve üzeri	32	42,66			
Egoizm	20 -29	22	39,36	2	,497	,780
	30-39	30	43,53			
	40 ve üzeri	32	43,69			
Boş Zaman Aktivitesi	20 -29	22	37,16	2	3,585	,167
	30-39	30	49,07			
	40 ve üzeri	32	40,02			

Katılımcıların yaş dağılımları dikkate alındığında Spor Gönüllüleri Motivasyon Ölçeği alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. ($p>0,05$) Materyal Etkiler, Dış Etkiler, Amaç, Egoizm, Boş Zaman Aktivitesi değişkenleri 40 ve üzeri yaştaki üniversite mezunu liderlerde oran olarak fazladır.

Tablo 16. Katılımcıların Öğrenim Durumları Değişkenine Göre Analiz Sonuçları

Faktör	Öğrenim Durumu	n	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Materyal Etkiler	Lise	22	9	2	2,298	,317
	Üniversite	30	57			
	Lisansüstü	32	19			
Dış Etkiler	Lise	22	9	2	3,250	,197
	Üniversite	30	57			
	Lisansüstü	32	19			
Amaç	Lise	22	9	2	10,415	,005
	Üniversite	30	57			
	Lisansüstü	32	19			
Egoizm	Lise	22	9	2	3,246	,197
	Üniversite	30	57			
	Lisansüstü	32	19			
Boş Zaman Aktivitesi	Lise	22	9	2	12,255	,002
	Üniversite	30	57			
	Lisansüstü	32	19			

Eğitim durumu ve Spor katılımlı gönüllü motivasyon ölçeği alt boyutlarından Amaç ve Boş Zaman Aktivitesi arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. ($p < 0,05$). Öte yandan Materyal Etki, Dış Etki, Egoizm alt bulgularında anlamlı farklılıklar gözükmemiştir ($p > 0,05$).

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma Marmara Bölgesi'nde yaşayan gönüllü İzci Liderlerinin kişisel özellikleri dikkate alınarak şekillenmiştir. Araştırmanın inceleme konusu olan bağımsız değişkenler araştırmacı tarafından dikkate alınarak araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formunda yer alan, yaş, cinsiyet, öğrenim durumu, gelir düzeyleri, iş yerinde çalışma süreleri, lisanslı spor yapma durumları, gönüllü faaliyetlere ayırdıkları zaman ve sivil toplum kuruluşlarına katılım durumları dikkate alınarak kişilik ve gönüllü katılım düzeylerine ilişkin sonuçların bu bölümde tartışılması amaçlanmıştır.

Araştırmaya katılan gönüllü izci liderlerinin kişisel özellikleri dikkate alınarak liderlerin gönüllülük ve alt boyutlarına ilişkin alt boyutlar bu bölümde tartışılmıştır. Araştırma bulgularına göre faaliyetlere gönüllü katılımın tüm alt boyutları arasında pozitif yönde ilişki olduğu tespit edilmiştir. Spor Gönüllüleri Motivasyon Ölçeği tüm alt boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Böyle bir sonucun çıkmasında bireylerin demografik özelliklerinin etkisinin olduğu düşünülebilir.

Araştırmada faaliyetlere erkeklerin kadınlardan daha fazla katılım gösterdikleri görülmüştür. Bunun başlıca nedenlerinden biri olarak, kadının toplumsal hayattaki yerinin kadının toplum içindeki aldığı rol ve sorumluluklarla, toplumlara göre değişen toplumsal cinsiyet algısı ile ilişkili olduğu belirtilebilir. Toplumumuzda kadının spor deneyimini meşrulaştıran ideolojik süreç ataerki bir toplum düşüncesi ile başlar. Bu nedendir ki kadın daha çok ev içi alan ile ilişkili görülürken erkek kamusal alanla ilişkilendirilmektedir. Bu durum da kadın ve erkek rollerinin belirleyici sebebidir. Yapılan birçok araştırmada erkeklerin faaliyetlere katılımının kadınlardan daha fazla olduğu sonucunu ortaya koymaktadır (Koca ve Bulgu, 2005).

Toplum içinde kadınlar ev ve aile içi rol ve sorumluluklara daha fazla sahip oldukları için erkeklerin kadınlara oranla toplumsal meselelerde daha fazla söz sahibi olmasında etken olduğu düşünülebilir. Bu bağlamda bu çalışmada erkeklerin toplumsal değerleri kapsayan amaçlar alt boyutlarında, kadınlara oranla daha yüksek olması ile örtüşebilir. Moccias (2000), Culp (1998) ve Alexandris (1997)'in yaptıkları çalışmalarda ise cinsiyetin rekreasyonel ve sportif faaliyetlere katılımında etkisinin olduğunu ve boş zaman faaliyetlerini tercih etmede önemli bir rol oynadığını belirtmişlerdir. Altergoot ve McCreedy (1993) yapmış oldukları bir çalışmada Moccia'yı destekleyici sonuçlara ulaşarak bireylerin serbest zaman faaliyetlerine katılmalarını etkileyen faktörler arasında aile yapısının ve cinsiyetin önemli rol oynadığını belirlemişlerdir.

İbrahim ve Cordes (2002) ve Ardahan (2011) tarafından yapılan diğer çalışmalarda belirttikleri gibi, kadınların annelik rolü, çalışan rolü, evdeki ev kadınlığı rolü gibi birçok nedenden dolayı hem rekreasyonel aktivitelere, hem de doğa sporlarına yoğun katılamaması, doğa sporlarının erkek hegemonyasında olmasına neden olmaktadır.

Henderson (1990: 235)' a göre serbest zaman faaliyetlerine katılmada kadınlar erkeklere oranla daha fazla engelle karşılaşmaktadırlar. Erciyes Üniversitesi'ndeki kadın öğretim elemanlarının boş zamanlarını değerlendirme etkinlikleriyle ilgili yapılan bu araştırma sonucunda; kadın öğretim elemanlarının yeterince serbest zamanlarının olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmadan elde edilen, faaliyetlere kadınların erkeklerden daha az katılım göstermeleri sonucu ile örtüşmektedir.

Toplumumuzda kadınların çoğunun işsiz ve erkeğe ekonomik olarak bağımlı olduğu, örgün ya da yaygın mesleki eğitime yeterince katılmadığı, özellikle sporda daha kalitesiz şartlarda çalıştığı, kendilerini geliştirme fırsatlarının sunulmadığı, geleneksel roller ve işlere mecbur bırakıldığı gibi diğer sorunlar da göze çarpmaktadır (Yaprak ve Amman, 2009). Bu durum bölgeler arası farklılıklar göstermekle birlikte toplum içinde genel algının da bu yönde olduğunu söylemek mümkündür. Cinsiyetin rekreasyonel motivasyonu etkilediği ve erkeklerin bu konuda aile, iş, toplumsal alışkanlıklar gibi sosyal kurumların da desteklediği yapılardan dolayı daha çok rekreasyonel tercihlerde daha aktif, daha rahat olduğu sonucuna varılmıştır. Son yıllarda kadınlar ve erkekler arasındaki katılım

oranlarındaki açıklıkta bir yakınlaşma olsa da farklılık hala erkeklerin lehinedir. Kadınlar üstlendikleri roller gereği (anne, eş, iş hayatı vb gibi) bu konuda daha kısıtlı fırsatlara sahiptirler (Floyd ve diğ., 2006; Henderson and Bialeschki, 1991; Lee diğ., 2001; Manning, 1999; Wearing, 1999). Spordaki erkek egemen yapı, geride bıraktığımız yüzyılda daha keskin bir şekilde hissedilirken, günümüzde kadınların spora olan ilgisinde de bir artış görülmektedir. Bunda batılılaşmanın etkisinin olduğunu söylemek mümkündür (Ardahan ve Lapa, 2011).

Araştırma da katılımcı liderlerin çoğunluğunun yaşlarının 40 ve üzerinde olmasını izci liderliği aşamalarına bağlamak mümkündür. Bir başka bakış açısıyla 40 yaş üstü bireylerin gönüllü aktivitelere daha fazla katılmalarını kendilerinde eksik yönlerini gördüklerini ya da meraklarını giderici alanlara yöneldiklerini söyleyebiliriz. Sevindik (2011: 55), 166 izci lideriyle yaptığı çalışmada 17-25 arası izci liderlerinin sayısının daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır. Benzer bir çalışmada da Erken, (2008: 57) de 200 öğretmen ile yaptığı çalışmada araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun “orta yaş” (31-40) grubunda olduğunu gözlemlemiştir. Eroler (2015: 78), de öğretmenlerin boş zaman değerlendirmeleri üzerine yaptığı benzer bir çalışmada 34-40 yaş arası öğretmenlerin boş zaman aktivitelerine daha fazla katıldıkları sonucuna ulaşmıştır. Bulunan sonuç bu çalışmalarla örtüşmemektedir. Bu sonuçlarda yaşanan bölgenin farklılıklarını ve çalışmanın uygulandığı bireylerin demografik özelliklerinin farklılıklarının olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan liderlerin çoğunluğunu üniversite mezunlarının oluşturduğu ve bu çoğunluğun mesleklerinin de genelde öğretmenlik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunun sebebi olarak da izciliğin beceri kazandırma niteliği taşıması ve izciliğin öğretimi destekleyen bir etkinlik olması düşünülebilir. Bir başka ifadeyle öğretmenlerin günlük hayatın sıkıntılarından kurtulmak için serbest zamanlarında gönüllü etkinliklere katılarak rahatlamak istemelerini ve uygulamaya geçiremedikleri, zihinlerinde şekillendirdikleri amaçlarını gerçekleştirmek için de faaliyetlere katıldıklarını söylemek mümkündür. Öğretmenlik mesleğinin stres faktörüne göre riskli bir meslek olduğunu, öğretmenlerin kişiliği, zihinsel ve bedensel sağlıklarının, sınıfta gösterdikleri performanslarının öğretme tekniği veya konu üzerindeki bilgisi kadar önemli olduğunu kabul etmektedir. Bu nedenle, öğretmenlerin stresle başa çıkabilmeleri için kişisel olarak serbest zamanlarını aktif

ve olumlu etkinliklerle değerlendirmelerinin gerekli olduğu görüşündedir (Gökdemir ve Karaküçük, 1996). Öğretmenlik mesleğinin öğrenme, öğretme, paylaşma, farklı bir alanda yeni şeyler üretme, üstünlük kurma, liderlik etme, yaşadığı yerde ya da çalıştığı ortam da kendini ispat etme özelliklerini taşıması da çalışma da gönüllü faaliyetlere diğer meslek gruplarına göre daha fazla katılım göstermelerini açıklamaktadır. Aşkın (2016: 166)' ın kişileri serbest zaman etkinliklerine yönelten ana unsurun çeşitli ihtiyaçlardan kaynaklandığını belirttiği çalışması da bu çalışmamızı destekler niteliktedir.

Spor Gönüllüleri Motivasyon leğinin boş zaman aktivitesi alt boyutu ve amaç alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı fark olmakla birlikte bu farklılıkların amaç alt boyutunda niversite ğrencilerinin puan ortalamaları ve lisansüstü ğrencilerinin puan ortalamaları üzerinde olduğu boş zaman aktivitesi boyutunda ise niversite öğrencileri ve lisansüstü ğrencilerinin puan ortalamalarının üzerinde olduğu tespit edilmiştir.

Boş zaman aktivitesi boyutunda kadın katılımcıların fazla olduğu görülmektedir. İlgili literatürde yapılan bazı çalışmalarda kadınların boş zaman aktivitesine katılımında erkeklerden daha çok engelle karşılaştığı sonucuna ulaşılmıştır (Ayhan, Eskiler, Soyer, 2017). Bulunan sonuçlar bu çalışmayla örtüşmemektedir. Bu durumun sebebinin çalışmaya katılan gönüllü katılımcıların örneklem grubunun farklı olmasından kaynaklanabileceğini söylemek mümkündür.

Araştırmaya katılan katılımcı liderlerin çoğunluğunun çalıştıkları iş yerinde 3 yıldan daha fazladır görev yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin daha dinamik, kişisel gelişime açık, yenilikçi bir tutum sergilemeleri, tükenmişlik sendromuna henüz uzak olmaları, aile ve ocuk gibi sorumluluklara henüz üstlenmemiş olmaları ya da henüz yolun başında olmaları gibi faktörlerin kıdemi az olan öğretmenlerin boş zaman etkinliklerine katılmalarında daha istekli olmalarında etkili olduğunu belirtmiştir (Erolar, 2015: 83). Bu araştırmadan çıkan sonuca göre ise araştırmaya katılan katılımcı liderlerin çoğunluğunun çalıştıkları iş yerinde 3 yıldan daha fazladır görev yaptıkları tespit edilmiştir. Sonuçlar arasındaki bu farklılığın yaşanılan bölgeler arasındaki fiziki ve ekonomik durum, serbest zaman tüketimi gibi etkenler arasındaki farklılıklardan kaynaklanabileceği söylenilebilir. Benzer başka bir araştırma da , Binarbaşı" nın Kütahya ilinde ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin boş zamanlarını değerlendirme

alışkanlıklarının tespiti ve incelenmesi konulu çalışmasında erkek öğretmenlerin bayan öğretmenlere göre daha fazla çalışma yılına sahip oldukları, bayan ve erkek öğretmenlerin %11,3' ünün 18– 23, %28,6' sının 24 ve üzeri yıldır çalıştıkları görülmektedir. Bu çalışma ile karşılaştırdığımızda Binarbaşı' nın araştırmasında öğretmenlerin çoğunluğunun çalışma yılının 16 yıldan fazla olduğu görülmektedir (Binarbaşı, 2007: 98). Bu sonuç çalışmamızla örtüşmektedir.

Araştırmaya katılan katılımcıların % 28,6 sı yarım günlerini, %31,0 ı tam gününü, % 16,7 si haftanın 2 gününü, % 3,6 sı haftada 3 gününü gönüllü aktiviteye ayırırken, % 20,2 si diğer nedenlerden dolayı katıldıklarını belirttikleri gözlenmiştir. Güngörmüş ve arkadaşlarının, öğretim elemanlarının serbest zamanlarını değerlendirme biçimlerinin araştırılması üzerine yapmış oldukları çalışmada serbest zaman faaliyetlerine katılma sıklıkları haftada 1 gün, günde 2 saat şeklindedir (Güngörmüş, 2006: 653).

Serbest zamanların değerlendirilmesi, bir deneyim biçimi, eğitim safhası ve duyguların boşalmasını sağlayan bir yoldur. Serbest zamanların değerlendirilmesi, insanın içinde bulunduğu her dönemde önemle ele alınması gereken bir konudur (Süzer, 1996: 8). Boş zaman değerlendirmede önemli olan hususlardan biri de kişinin kendi isteğiyle katılım sağlamasıdır (Esentaş, Işıkgöz, Karacan Doğan, Şahin, 2017). Kişilerin rekreatif etkinliklere katılımlarının sağlanması; sosyalleşme adına bireylerin özgüveninin olumlu gelişiminin yanı sıra bireye toplum içerisinde aktif olma, kendisini motive etme ve olumsuzluklardan uzaklaşma fırsatı sunmaktadır. Ayrıca aktivitelere katılım öz yeterlilik ve psikolojik iyileşme üzerinde olumlu etki sağlamaktadır (Weinberg ve Gould, 2014).

Sertbaş'ın (2006) Üniversiade 2005 İzmir Oyunlarında görev yapan 730 gönüllü ile yaptığı çalışmasında, katılımcıların % 23,2 sinin Sivil Toplum Kuruluşlarına üye oldukları, % 76,3' ünün de herhangi bir Sivil Toplum Kuruluşuna üye olmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Bulunan sonuç bu çalışmayla örtüşmemektedir. Bu durumun sebebi çalışmaya katılan gönüllü katılımcıların demografik özelliklerinin farklılığından kaynaklandığını söylemek mümkündür (Sertbaş, 2006: 66).

Eğitim ve rekreasyon kesinlikle ayrı düşünülmemelidir. Rekreasyon eğitimin bir parçası olup, eğitim aracı olarak kullanılabilir. Bu araç verimliliğin anahtarı olduğu gibi ayrıca kişinin fiziksel, toplumsal ve psikolojik gelişimi için de bir taban

oluşturmaktadır (Önder, 2003: 32). Ağılönü ve Mengütay' ın (2006) yapmış oldukları çalışmada, serbest zaman etkinliklerine yönelme nedenlerini; eğlenme, dinlenme, zayıflama ve sağlıklarını olumlu yönde etkilemesi olduğu, etkinliklerin kişileri rahatlatıp, mutlu etmesi, stres ve monotonluktan kurtarması, aktifleştirmesi, ruhen ve bedenen canlılık kazandırması, olarak belirtilmiştir. Sadece spor alanında değil diğer alanlarda yapılan pek çok araştırma insanların serbest zamanlarında katıldıkları rekreasyonel etkinliklerin ruhsal ve fiziksel sağlıkları için pek çok faydası olduğunu işaret etmektedir. Buna rağmen yapılan araştırmalar insanların değişik sebepler nedeniyle kendileri için bu kadar önemli olan bu tür etkinliklere katılmadıklarını ya da farklı nedenlerden dolayı engellendiklerini de ortaya koymaktadır (Ağılönü ve Mengütay, 2006: 170).

Cassidy'nin 294 kişi üzerinde yapmış olduğu çalışmaya göre; fiziksel ve psikolojik sağlık ve serbest zaman aktivitelerini yerinde kullanmak ve serbest zamandaki davranışlar arası ilişkiler araştırılmış ve anlamlı sonuçlar bulunmuştur. Araştırmada, serbest zaman aktivitelerinde zamanı yerinde ve daha çok olumlu davranışlarda kullanan bireylerin yaşantılarında daha az psikolojik stres, endişe, depresyon ve saldırganlık bulunmuştur. Bu da serbest zaman boyunca yaşanan olumlu etki ve psikolojik, fiziksel sağlık arasında açık bir ilişkiyi gösterir. Serbest zamanlarda olumsuz davranışlara sahip daha düşük kendini değerlendirme, daha çok stres, endişe, düşmanlık ile ilgili anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bunun yanında serbest zamanı etkin bir şekilde kullanmak ve davranmak başarı motivasyonunun kişisel bir yönü ile ilgili olduğunu göstermiştir.

Bu sonuçlara göre çalışmaya katılan Marmara Bölgesi' nde ikamet eden gönüllü izci liderlerinin çoğunluğunu oluşturan öğretmenlerimizin günlük hayatın sıkıntılarından kurtulmak için rekreatif faaliyetlere katılmak istedikleri fakat yeterli serbest zamana sahip olmadıkları, bunun için serbest zaman faaliyetlerine kısmen katılabildikleri, ayrıca cinsiyetin rekreasyonel motivasyonu etkilediği ve gerek toplum kuralları, ev içi rolleri, yeterli rekreatif alan bulamamalarından dolayı kadınların bu faaliyetlere katılmada birçok engelle karşılaşmalarından kaynaklanıyor olabilir.

5.2. ÖNERİLER

Bu çalışma Marmara Bölgesi ' nde ki 11 il de ikamet eden izci liderlerinin izcilik faaliyetlerine katılımlarındaki faktörlerin belirlenmesi ve bu faktörlerin motivasyonel boyutunu araştırmak amacıyla yazılmıştır. Mevcut çalışmanın sonuçları ileride yapılacak çalışmalar için öneriler içermektedir. Bulunan sonuçlar ilerideki araştırmaların teorik çerçevelerinin geliştirilmesi için kullanılabilir. Bu bilgiler ışığında aşağıda belirtilen öneriler araştırmacılar tarafından dikkate alınmalıdır.

- Cinsiyet açısından benzer çalışmalar incelendiğinde, çalışmaların büyük bir çoğunluğunda kadınların faaliyetlere erkeklerden daha az katılım gösterdiği görülmektedir. Kadınları spora teşvik edip faaliyetlere katılımlarını sağlayıcı çalışmalar yapılabilir.
- Araştırma sonuçlarının diğer bölge illerinde yaşayan izci liderleri ile karşılaştırılabilmesi için, aynı çalışma diğer bölgelerdeki izci liderleri ile de yapılarak aradaki ilişkiler belirlenebilir.
- Rekreatif etkinliklere daha fazla yer verilerek, toplum için de ve medya da kadınları daha fazla teşvik edici çalışmalara yer verilerek halk bilinçlendirilebilir.
- Serbest zaman için oldukça önemli olan rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu konusunda izci liderlerinin yanı sıra diğer kitlelerin de motivasyon düzeyleri incelenebilir.

KAYNAKLAR

- Akan, D., Yıldırım, İ. ve Yalçın, S. (2014). Okul müdürlerinin liderlik stili ölçeğinin geliştirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(51), 392-415.
- Ardahan, F. (2011, November). The profile of the turkish mountaineers and rock climbers: the reasons and the carried benefits for attending outdoor sports and life satisfaction level. In *8 th International Conference Sport and Quality of Life/2011* (pp. 10-11).
- Ardahan, F. (2015). Ciddi boş zaman faaliyeti olarak gönüllülük: Akut örneği. *III. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi Bildiri Kitabı*, 40-53.
- AŞKIN, C. (2016). Öğretmenlerin serbest zaman eğitimi ve rekreasyon (serbest zamanda yapılan aktiviteler) etkinliklerine katılımlarındaki sosyo, ekonomik, kültürel etkenler-Düzce örneği. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(209), 160-189.
- Auld, C., ve Cuskelly, G. (2001). Behavioural characteristics of volunteers: implications for community sport and recreation organisations. *Australian Parks and Leisure*, 4(2), 29-37.
- Ayhan, C., Eskiler, E. ve Soyer, F. (2017). Aktif sporcuların rekreatif etkinliklere katılımlarına engel oluşturabilecek faktörlerin yaşam tatmini ve yaşam kalitesi üzerine etkisi, Erpa Int. *Congresses on Education, Hungary*, 164-175.
- Bass, B. M. (1997). From transactional to transformational leadership: Learning to share the vision. *Leadership: Understanding The Dynamics Of Power And Influence In Organizations*, 318-333.
- Bayrak, T. (2010). İzciliğin Türkiye' ye gelişi ve günümüzdeki görünümü. *Sosyoloji Dergisi*, 3(20), 153-175.
- Binarbaşı, S. (2006). *Kütahya ilinde ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıklarının tespiti ve incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Clary, E. G., Snyder, M. ve Ridge, R. (1992). Volunteers' motivations: A functional strategy for the recruitment, placement, and retention of volunteers. *Nonprofit Management and Leadership*, 2(4), 333-350.
- Cnaan, R. A. ve Goldberg-Glen, R. S. (1991). Measuring motivation to volunteer in human services. *The Journal Of Applied Behavioral Science*, 27(3), 269-284.
- Cooper, T. L., Bryer, T. A. ve Meek, J. W. (2006). Citizen-centered collaborative public management. *Public Administration Review*, 66, 76-88.
- Coşkuner, Z. (2011). “Türkiye İzcilik Federasyonu’nun faaliyetlerine katılanların beklenti ve memnuniyet düzeylerinin değerlendirilmesi”. Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Doktora Tezi, Elazığ.
- Cömert, M. (2004). Dönüşümcü liderlik. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6-9.
- Çatalbaş, R. (2014). Young Men’s Christian Association’ın Türkiye’deki Faaliyetleri. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 55(1), 101-122.
- Deluga, R. J. (1990). The effects of transformational, transactional, and laissez faire leadership characteristics on subordinate influencing behavior. *Basic and Applied Social Psychology*, 11(2), 191-203.
- Deniz, M. ve İnce, M. Kamu örgütlerinde etkin bir yönetim anlayışı bağlamında vizyoner liderlik ve karaman kamu kurumlarında bir uygulama.
- Erdem, A. R. (1997). İçerik kuramları ve eğitim yönetimine katkıları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(3), 68-76.
- Eren, E. (2000). *Örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi*, [Organizational Behaviour and Management Psychology] Beta Basım Yayım.
- Erken, K. (2008). *Öğretmenlerin serbest zamanlarında spor faaliyetlerine katılımlarının incelenmesi*. Sakarya Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

- Ergül, H. F. (2005). Motivasyon ve motivasyon teknikleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(14).
- Erkuş, A. ve Günlü, E. (2008). Duygusal zekanın dönüşümcü liderlik üzerine etkileri. *Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 9(2), 187-209.
- Eroler, M., (2015). *Resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin boş zamanlarını değerlendirmelerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Esen, A. (2009). *Türk izcilik hareketinin tarihsel temelleri*. Strateji ve Stratejik Araştırmalar Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Harp Akademileri Komutanlığı Stratejik Araştırmalar Enstitüsü Müdürlüğü, İstanbul.
- Esentaş, M., Işıkgöz, E., Doğan, P. K. ve Şahin, H. M. (2017). Gençlik kampı kadın lider adaylarının özgüven düzeyleri. *Kastamonu Education Journal*, 25(1).
- Fazlıoğlu, A. (2013). Kaybolmamış duyarlılıkların ortaya çıkarılmasında gönüllülük anlayışının önemi. *Türkiye’de gönüllülük: Gönüllülüğün rolünün ve katkılarının keşfedilmesi*.
- Fernandez, A. ve Reguena, G. (1999, November). Volunteering versus olimpizm. in volunteers global society and the olympic movement. *Papers of Symposium Held In Lausanne* (pp. 24-26).
- Flood, J. P., Gardner, E. ve Yarrell, K. (2005, April). Managing volunteers: Developing and implementing an effective program. In *Northeastern Recreation Research Symposium*.
- Fischer, L. R. ve Schaffer, K. B. (1993). *Older volunteers: A guide to research and practice*. Sage Publications, Inc.
- Friedrick, C. J., Brzezinski, Z. ve Onaran, O. (1964). *Totaliter diktatörlük ve otokrasi*. Türk Siyasi İlimler Derneği.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı. (1974). *VII. İzcilik Genel Kurulu 26-29 Eylül 1972/ Başbakanlık Basımevi İstanbul, Ankara*.
- Griffin, R. W. (2006). *Student achievement series: Principles of Management*. Cengage Learning.

- Galston, W. (2004). "Civic education and political participation". *Political Science&Politics, Vol. 37. No. 2, 263-266.*
- Gillespie, D. F. ve King, A. E. (1985). Demographic understanding of volunteerism. *J. Soc. & Soc. Welfare, 12, 798.*
- Gökdemir, K. ve Karaküçük, S. (1996). Güreş hakemlerinin boş zaman anlayışları üzerine bir araştırma. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1(4), 65-73.*
- Gültaş, A. (2011). *İzcilik*. İstanbul. Bulut Yayınları.
- Gündüz, H. B., Doğan, A. ve ABD, D. (2009). Okul yöneticilerinin liderlik stilleri ve yaratıcılık düzeyleri. In *First International Congress of Educational Research*. Çanakkale.
- Güngörmüş, H. A., Yetim, A. A. ve Çalık, C. (2006). Ankarada'ki beden eğitimi ve spor yüksekokullarında görev yapan öğretim elemanlarının boş zamanlarını değerlendirme biçimlerinin araştırılması. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 14(1), 285-298.*
- Güven, İ. (2003). Osmanlı'dan günümüze izciliğin gelişimi ve Türk eğitim tarihindeki yeri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 36(1), 65-73.*
- Hansen, S. (2008). Lernen durch freiwilliges Engagement. *Eine empirische Studie zu Lernprozessen in Vereinen*. Wiesbaden.
- Henderson, K. A. (1981). Motivations and perceptions of volunteerism as a leisure activity. *Journal of Leisure Research, 13(3), 208-218.*
- Henderson, K. (1984). Vollinteerism as leisure. *Journal of Voluntary Action Research, 13(1), 55-63.*
- Henderson, K. A. (1990). Anatomy is not destiny: A feminist analysis of the scholarship on women's leisure. *Leisure Sciences, 12(2), 229-239.*
- Hopkins, B. W. (2006). *Tarihte ve günümüzde misyonerlik*. İstanbul, Örgün Yayınları.
- Howell, J. P. ve Costley, D. L. (2006). *Understanding behaviours for effective leadership 2*: ed. Pearson Prentice Hall, New Jersey.

- Hoy, W. K. ve Miskel, C. G. (2010). *Eğitim yönetimi*. (ev. Edt: S. Turan). Ankara: Nobel.
- Ivancevich, J.M. ve Matteson, M.T. (2002). *Organizational behavior and management*. New York: McGraw-Hill Irvin.
- Ibrahim H. ve Cordes K. A. (2002). *Outdoor recreation, enrichment for a lifetime*. Urbana, IL 2002.
- İzcilik Federasyonu Başkanlığı, (1996), *İzci liderliği temel kurs rehberi*, Ankara, TİF Yayınları.
- Johnson, R. C. (2007). *İstanbul 1920*. (ev. S. Taner). İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayınları.
- Johnson, M. K., Beebe, T., Mortimer, J. T. ve Snyder, M. (1998). Volunteerism in adolescence: A process perspective. *Journal of Research on Adolescence*, 8(3), 309-332.
- Karaküçük, S. (1999a). Osmanlıda izciliğin paramiliter görünümü. *Milli Eğitim Dergisi*, 143, 65-75.
- Karaküçük, S. (1999b). *Rekreasyon boş zamanları değerlendirme*. (3.Baskı) Ankara. Bağırgan Yayın Evi.
- Karayel, M. S. (1914). *İzci rehberi*. İstanbul. Zarafet Matbaası.
- Karip, E. (1998). Dönüşümcü liderlik. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 4(4), 443-465.
- KEENAN, K. (1996). *Motivasyon*. (ev: E. Koparan). İstanbul, Remzi Kitabevi.
- Koca, C. ve Bulgu, N. (2005). Spor ve toplumsal cinsiyet: genel bir bakış. *Toplum ve Bilim*, 103, 163-184.
- Luthans, F. (2002). The need for and meaning of positive organizational behavior. *Journal of organizational behavior*, 695-706.
- Laurie, A. P. (Ed.). (1912). *The teacher's encyclopaedia of the theory, method, practice, history and development of education at home and abroad: written by many of the most eminent educational writers, thinkers, professors and teachers of the day* (Vol. 6). Caxton Publishing Company, Limited.

- Malkoç, N. (2010). *İlköğretim okullarında izcilik faaliyetlerinin amaca uygunluğunun değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Martin, B.L. ve Briggs, L. (1986). *The affective and cognitive domains: Integrations for instruction and research*. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.
- Maxwell, G. N. (1955). Opening new doors for children of migrants through a girl scout program. *Social Service Review*, 29(2), 148-152.
- McArthur, A. M. (2011). An exploration of factors impacting youth volunteers who provide indirect services.
- Ağlönü, A. ve Mengütay, S. (2009). Yerel yönetimlerde rekreasyon hizmetleri ve model belirleme. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(2), 160-176.
- MEB. (1995). *Liderlik temel kursu kılavuz kitabı*, Ankara, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Norfolk, D. (1989). *İş hayatında stres* (Çev. L. Serdaroğlu). İstanbul. Form Yayınları.
- Osmay, N. (1985). *İnsan mühendisliği*. Ankara, DKD Yayını.
- Önder, S. (2003). Selçuk Üniversitesi öğrencilerinin rekreasyonel eğilim ve taleplerinin belirlenmesi üzerinde bir araştırma. *Selçuk Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi*, 17(32), 31-38.
- Özşaker, M. (2012). Gençlerin serbest zaman aktivitelerine katılmama nedenleri üzerine bir inceleme. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(1), 126-131.
- PALABIYIK, H. (2011). Gönüllülük ve yerel hizmetlere gönüllü katılım üzerine açıklamalar. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 9(1).
- Powel, B. (1930). *Rowing to success*. Published. London, England.
- Powel, B. (1964). *Erkek çocuklar için izcilik*, (Çev. A. Uysal ve N. Erkal). İstanbul, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Pura, F. (1939). *Bizde ve Dünyada İzcilik*. Ankara-İstanbul: Alaeddin Kirah Basımevi.

- Sağcan, M. (1986). *Rekreasyon ve turizm*. İzmir: Cumhuriyet Basımevi.
- Sentedalps. (2006). *Sports event network for tourism and economic development of the alpine space, guide book for the management of sport event volunteers. «how to manage human resources*. (Ed: A. Ferrand), Nicolas Chanavat et al. ChavannesLausanne: IDHEAP 2006.
- Sertbaş, K, (2006). “*Üniversiade 2005 İzmir oyunlarında gönüllü insan kaynaklarının organizasyona katılım nedenleri ve motivasyonel faktörlerin analizi*” . Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- Sevindik, Ü. (2011). “*Türkiye İzcilik Federasyonu ve Milli Eğitim Bakanlığı izcilik teşkilatının farklılıkları ve yıllık faaliyet programları*”. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Programı, Ankara.
- Smith, D. H. (1981). Altruism, volunteers, and volunteerism. *Journal of Voluntary Action Research*, 10(1), 21-36.
- Stebbins, R. A. (1996). *The barbershop singer: Inside the social world of a musical hobby*. University of Toronto Press.
- Stebbins, R. A. (1997). Casual leisure: A conceptual statement. *Leisure Studies*, 16(1), 17-25.
- Stoner, J. A. F. ve Freeman, R.E. (1989). *Management*. New Jersey, Prentice Hall.
- Strigas, A. D. ve Jackson Jr, E. N. (2003). Motivating volunteers to serve and succeed: Design and results of a pilot study that explores demographics and motivational factors in sport volunteerism. *International Sports Journal*, 7(1), 111.
- Süzer, M. (2000). Üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıkları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(8), 123-133.
- Tamer, K. ve Pular, A. (2001). *Beden eğitimi ve sporda öğretim yöntemleri*. Ankara: Kozan Ofset.
- Tevrüz, S., (1997). *Endüstri ve örgüt psikolojisi*, İstanbul, KalDer Yayınları.

Thompson III, A. M. ve Bono, B. A. (1993). Work without wages; The motivation for valunteeer firefighters. *American Journal of Economics and Sociology*, 52(3), 323-343.

T.İ.F. (1998). *İzciliğın el kitabı*, İstanbul: TİF Yayını.

T.İ.F. (2002). *Altın çark izcilik projesi*. Ankara: Ercan Matbaa.

T.İ.F. (2004). *İzci liderliğı temel kurs rehberi*, TİF Yayını.

T.İ.F. (2005). *İzciliğın temel prensipleri*. İzcilik Yönetmeliğı. Resmî Gazete: 2.10.2005/25954,Ankara.

Türk İzciliğının 60. Yılı. 1912-1972, Ankara: Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları

Tüz M. V. ve Sabuncuoğlu Z. (2005). *Örgütsel psikoloji*. Bursa, Alfa Aktuel Basım.

Uğur, Z. (1995). "*Liderin rehberlik rolü, bir model önerisi ve uygulama*". (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

URL1 <http://www.tif.org.tr/> adresinden 20.05.2016 tarihinde erişilmiştir.

URL2 <http://www.tif.org.tr/> adresinden 10.10.2014 tarihinde erişilmiştir.

URL3 <http://www.tif.org.tr/> adresinden 24.12.2014 tarihinde erişilmiştir.

URL4 <http://www.tif.org.tr/> adresinden 16.11.2014 tarihinde erişilmiştir.

URL5 <http://www.tif.org.tr/> adresinden 18.01.2015 tarihinde erişilmiştir.

URL6 Pirci, U.(2008). Eğitimci-Asistan Lider, İzciliğın Temel Prensipleri. <http://www.karamurselmebizcileri.com> adresinden 28.01.2011 tarihinde erişilmiştir.

URL7 http://www.sakaryaizcileri.com/mambo452-tr/html/ata_tarih.htm adresinden 10.04.2015 tarihinde erişilmiştir.

URL8 <http://www.canaktan.org> adresinden 12.12. 2011 tarihinde erişilmiştir.

URL9 www.ausport.gov.au/AustralinBureauofStatisticsSportVolunteersandOtherVoluntees adresinden 17.02.2012 tarihinde erişilmiştir.

Uyanık, Ö.S. (2009). *TİF ve MEB izci liderlerinin izcilik hakkında görüşleri ve mesleki motivasyon düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Uzgören, G. (2000). *Türk izcilik tarihi*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.
- Van Til J. (1988). *Mapping the third sector: voluntarism in a changing political economy*. New York: Foundation Center.
- Weinberg, R. S. ve Gould, D. (2014). *Foundations of sport and exercise psychology, 6E*. Human Kinetics.
- World Organization of the Scout Movement.(1990). *Scouting round the world. Facts and Figures on the World Scout Movement. (11. Th. Edition)*. ISBN 2-88052-001-0.
- Yaman, Y. (2003). Gönüllülük psikolojisi ve gönüllü yönetimi. *Sivil Toplum Düşünce ve Araştırma Dergisi, (2)*, 99-107.
- Yaprak, P. ve Amman, M. T. (2009). Sporda kadınlar ve sorunları. *Türkiye Kick Boks Federasyonu Spor Bilimleri Dergisi, 2(1)*, 39-49.
- Yukl, G. (1989). Managerial leadership: A review of theory and research. *Journal of Management, 15(2)*, 251-289.

EKLER

"SPOR GÖNÜLLÜLERİ"

MOTİVASYON ÖLÇEĞİ

Bölüm - II: Bu bölümde sizin, spor organizasyonlarına gönüllü katılımınız ve motivasyonel faktörler belirlenecektir.

- Bu bölümde, sizin gönüllü olmanızı etkileyen durumlar belirtilmiştir.
- Her ifade ile ilgili düşüncenizi aşağıda belirtilen şekilde yanıtlayınız.
(1) Hiç Önem Taşımıyor, (2) Önemli Değil, (3) Herhangi Bir Etkisi Olmadı, (4) Önemli, (5) Son Derece Önemli
- İfadeleri yanıtlarken, numaraların yanındaki boşluklara (X) işaretini belirtmeniz, sizin düşüncenizi doğru bir şekilde öğrenmemizi sağlayacaktır.

(1) Hiç Önem Taşımıyor, (2) Önemli Değil, (3) Herhangi Bir Etkisi Olmadı, (4) Önemli, (5) Son Derece Önemli

Gönüllü olmaya karar verdim, çünkü;

1.	Gönüllülük daha iyi bir sosyal çevre yaratıyor.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
2.	Gönüllülük sayesinde kendimi daha az yalnız hissediyorum.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
3.	Gönüllü aktiviteler bana enerji veriyor.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
4.	Bireysel olarak kendimi yakın hissettiğim insanlara daha yüksek seviyede değer veririm.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
5.	Bu organizasyonda amaçlarına ulaşması için, yaptığı çalışmalara katıldım.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
6.	Farklı yaş gruplarında, farklı insanlarla birlikte çalışmak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
7.	İş yaşamımda ve kariyerimde bana yardımcı olacak yeni bağlantılar kurmak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
8.	Bu gönüllü aktiviteyi yaparak takdir edilmek istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
9.	Günlük hayatın sorumluluklarından uzaklaşmak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
10.	Bu organizasyonda gönüllü olarak çalışmak prestij getirecek.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
11.	Bu organizasyonda gönüllü olarak çalışmam benim özgeçmişimde (CV) etkili olur.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
12.	Ait olma duygusunu yaşamak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
13.	Yeni ilgi alanları keşfetmek istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
14.	İş yaşamımda ve kariyerimde yeni deneyimler kazanmak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()

15.	Yapılan işe kendini kaptırma, duygusunu tecrübe etmek istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
16.	Gönüllü olmak, kendi sorunlarımdan iyi bir kaçış yoludur.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
17.	Hayatın hızlı temposunu yavaşlatmak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
18.	Spor organizasyonlarında gönüllü olmada bir aile geleneğini devam ettirmek istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
19.	Bu organizasyona karşı gerçekten duyarlıyım.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
20.	Bu organizasyonda gönüllü olmak, organizasyon komitesine, bazı hizmetleri daha ekonomik koşullarda sunma imkanı sağlayacaktır.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
21.	Becerilerimi ve yeteneklerimi geliştirmek istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
22.	Diğer gönüllülerle arkadaşlık kurmak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
23.	Çevremde, gönüllü olan birçok insan var.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
24.	Günlük hayatın yoğunluğundan ve stresinden uzaklaşmak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
25.	Çok istediğim heyecanı, kendime yaşatmak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
26.	İş yerim/okulum, bu organizasyonda gönüllü olarak görev yaptığım için bana ekstra avantajlar sağlayacak.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
27.	Diğer gönüllülerle iletişim kurmak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
28.	Bu organizasyonda gönüllü olmamda, ücretsiz dağıtılan, t-shirt, şapka vb. etkili oldu.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
29.	Topluma, benimde bir faydam olmasını istiyorum.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
30.	Gönüllülük kendimi iyi hissetmemi ve motivasyonumu artırır.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
31.	Başkaları tarafından istendiği için, bu organizasyonda gönüllü olarak katıldım.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
32.	Benim için önemli olan aile ve toplum bireyleri tarafından takdir edilmeyi istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
33.	Bu organizasyonda gönüllü olmak benim çaba ve dikkatime değer.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
34.	Benim için önemli olan aile ve toplum bireyleri de bu organizasyonda gönüllü oldular.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
35.	Gönüllü oldum çünkü, geçmişe göre şu anda daha fazla boş zamanım var.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
36.	Yeteneklerime meydan okumak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
37.	Bu organizasyonda gönüllü olmak çok eğlenceli.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
38.	Gönüllü oldum çünkü, bu organizasyon bizim milli değerlerimizi, imajımızı ve manevi mirasımızı yansıtıyor.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
39.	Bu organizasyonun başarısına katkıda bulunmak istedim.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()
40.	Bağlı bulunduğum iş / okul bu organizasyona gönüllü olarak katkıda bulunmamı bekliyor.	1 ()	2 ()	3 ()	4 ()	5 ()

ÖZGEÇMİŞ

Özge İLHAN, 1987 yılında Malatya’da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Malatya’da tamamladı. 2005 yılında başlamış olduğu Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünü bitirerek 2009 yılında mezun oldu. 2010 yılında Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği anabilim dalında yüksek lisans yapmaya başladı. Üniversite hayatı boyunca Dağcılık sporuna gönül verdi. Türkiye Dağcılık Federasyonu eğitimlerini başarıyla tamamladı. 2017 yılında Sakarya İli Dağcılık İl Temsilciliği görevine fahri olarak atandı. 2011 yılından beri sağlık sektöründe satış ve pazarlama alanında çalışmaktadır. Evli ve bir kız çocuk annesidir.

İletişim Adresi: ozgeilh@hotmai.com